

Keskusteluaiheita - Discussion papers

No: 468

Seppo Saukkonen

TYÖN HINTA

Kemian- ja rakennusaineteollisuuden työvoimakustannukset
1992 - 1994

27.01.1994

Saukkonen, Seppo, Työn hinta. Kemian- ja rakennusaineteollisuuden työvoimakustannukset 1992-1994. Helsinki: ETLA, Elinkeinoelämän Tutkimuslaitos, The Research Institute of the Finnish Economy, 1994, 51 s. (Keskusteluaiheita, Discussion Papers, ISSN 0781-6847; no 468).

Tiivistelmä: Tutkimusraportissa tarkastellaan kemian- ja rakennusaineteollisuuden yritysten työvoimakustannuksia vuonna 1992. Tutkimusaineistona on käytetty yrityksiltä kysytyjä palkka- ja työvoimakustannustietoja. Yritykset poimittiin Teollisuuden ja Työntantajain Keskusliiton jäsenrekisteristä. Tiedusteluun vastasi kemianteollisuudessa 29 yritystä, jotka kattoivat 91 prosenttia otoksen henkilökuntamäärästä, sekä 15 rakennusaineteollisuuden yritystä tai toimipaikkaa, jotka kattoivat 71 prosenttia otoksen henkilökuntamäärästä. Tutkimusraportti sisältää myös vuosia 1993 ja 1994 koskevan arvion työvoimakustannusrakenteesta sekä kansainvälisen vertailun. Tutkimusraportti on osa vuoden 1992 työvoimakustannustutkimusta, jonka pääraportti "Työn hinta. Yritysten työvoimakustannukset 1992-1994" on julkaistu ETLAn sarjassa B:88.

SISÄLLYSLUETTELO

1. Johdanto	1
2. Aineisto	3
3. Työvoimakustannuserät	5
4. Tulokset ja kehitysarviot	8
Taulukot ja kuvat	9

Tunnusluvut 1992

Työvoimakustannusten taso 1992

Työvoimakustannusten rakenne 1992

Työvoimakustannusten rakenne 1988-1992

Työvoimakustannusten rakenne 1992-1994 (arvio)

Kansainvälinen vertailu 1992

Liitteet

1. JOHDANTO

Elinkeinoelämän Tutkimuslaitoksessa ja sen edeltäjässä Taloudellisessa Tutkimuskeskuksessa on selvitetty teollisuuden työvoimakustannusten kehitystä jo vuodesta 1946 alkaen. Tutkimuksia on tehty keskimäärin neljän vuoden välein.

Vuotta 1992 koskeva tutkimus "Työn hinta. Yritysten työvoimakustannukset 1992–1994" on julkaistu ETLAn sarjassa B:88 (Saukkonen, 1994). Tutkimus kattaa ensimmäisen kerran teollisuuden lisäksi lähes koko muun yksityisen sektorin. Tutkimuksessa ovat mukana teollisuus, talonrakennusala, kauppa, majoitus- ja ravitsemisala sekä vakuutus- ja pankkiala. Tutkimusaineiston laajuuden takia tutkimukseen liittyy yksitoista erillistä toimialakohtaista katsausta. Tämä toimialakatsaus on yksi näistä. Katsaus käsittää kemianteollisuuden ja rakennusaineteollisuuden yritykset. Rakennusaineteollisuuteen on luettu sementti-, betoni- ja lasikeraaminen teollisuus.

Tutkimuksen pääraportti ja toimialakatsaukset täydentävät toisiaan siten, että raportissa on julkaistu tutkimuksen keskeiset tulokset ja analyysit ja katsauksissa yksittäisiä toimialoja koskevat yksityiskohtaiset tulokset. Samoin raportissa on kuvattu eri työvoimakustannuserät perusteellisesti ja esitetty saaduista tuloksista vertailulaskelmia, joilla on pyritty parantamaan eri alojen tulosten vertailukelpoisuutta. Toimialakatsauksissa on kustannuseriä kuvattu tarkemmin, mikäli toimiala poikkeaa kustannuserän suhteen merkittävästi muista toimialoista.

Työvoimakustannuksilla tarkoitetaan yleisesti ottaen työvoiman käytöstä eli työn teettämisestä yritykselle aiheutuneita kustannuksia. Kun yritys käyttää tuotannon tekijänä työtä eli työvoimaa, aiheutuu siitä kustannuksia: "juoksevia" palkkoja, vuosilomapalkkoja, erilaisia sosiaalimaksuja ja vakuutusmaksuja. Yritys ei maksa korvausta ainoastaan tehdystä työstä tai työssäoloajasta, vaan myös tietyistä poissaoloista. Samoin yritys joutuu rahoittamaan työhön sidottua sosiaaliturvaa, mm. eläke- ja työttömyysturvaa. Työvoimakustannusten jaottelua ja käsitteitä on kuvattu taulukossa A.

Työvoimakustannukset voidaan jakaa neljään pääryhmään. **Tehdyn työajan palkkoihin** luetaan välittömän työsuorituksen ja toteutuneen työssäolon perusteella maksetut palkat. **Muun kuin tehdyn työajan palkkoihin** kuuluvat vuosilomapalkat ja lomarahat, vapaapäiväpalkat, sairaus- ja äitiysajan palkat sekä muut välilliset palkat. **Sosiaalivakuutusmaksuihin** luetaan työeläkemaksut ja sosiaaliturvamaksut sekä työttömyys-, tapaturma-, ryhmähenkivakuutusmaksut. **Yrityskohtaisia työvoimakustannuksia** ovat mm. työterveyshuoltoon, työpaikkaruokailuun ja koulutukseen liittyvät kustannukset.

Muun kuin tehdyn työajan palkat, sosiaalivakuutusmaksut ja yrityskohtaiset työvoimakustannukset muodostavat yhdessä **välilliset työvoimakustannukset**. Tehdyn ja muun kuin tehdyn työajan palkoista muodostuvat **kokonaispalkat**.

Taulukko A. Työvoimakustannusten rakenne

Pääryhmät	Alaryhmät	Kustannuserät
Välittömät palkat eli tehdyn työajan palkat	Tehdyn työajan palkat	Tehdyitä työajalta maksetut rahapalkat Tulospalkkiot
Välilliset palkat eli muun kuin tehdyn työajan palkat	Vuosilomiin liittyvät kustannukset Vapaapäiväpalkat Sairaus-, tapaturma- ja äitiysajan palkat Muut palkat	Vuosilomapalkat ja -korvaukset Lomarahat ja lomaltapaluu- raha Työajan lyhentämisen kustannukset Arkipyhäkorvaukset Muut vapaapäiväpalkat Koulutusajan palkat Palvelusvuosikorvaukset Muut palkkaerät
Sosiaalivakuutusmaksut	Eläkemaksut Sosiaaliturvamaksu Työttömyysvakuutusmaksu Tapaturmavakuutusmaksu Muut vakuutusmaksut	Lakisääteiset työeläkemaksut Vapaaehtoiset eläkemaksut Kansaneläkemaksu Sairausvakuutusmaksu (Lapsilisämaksu) Ryhmähenkivakuutusmaksu Muut vakuutusmaksut
Yrityskohtaiset työvoimakustannukset		Työterveyshuolto Työpaikkaruokailu Työpaikkakuljetukset ja autoedut Työvaatteet Asumisen tukeminen Koulutus Muut henkilöstöetuudet

Tiedustelussa työvoimakustannustiedot tuli ilmoittaa maksuperiaatteen mukaan eli vuonna 1992 toteutuneiden ja maksettujen kustannusten mukaan. Kustannukset tuli ilmoittaa nettomääräisinä, jolloin yrityksen saamat maksunpalautukset, hyvitykset yms. on vähennetty bruttomenoista.

Työvoimakustannustutkimuksen perustavoitteena oli selvittää yritysten työvoimakustannusten taso ja rakenne. **Työvoimakustannusten tasoa** kuvattiin seuraavilla mittareilla:

1. Työvoimakustannukset tehtyä työtuntia kohti.
2. Työvoimakustannukset palkansaajaa kohti vuodessa.

Työvoimakustannusten rakennetta kuvattiin seuraavilla mittareilla:

3. Välilliset työvoimakustannukset suhteessa tehdyn työajan palkkoihin.
4. Välilliset työvoimakustannukset suhteessa kokonaispalkkoihin.
5. Eri kustannuserät prosentteina kokonaistyövoimakustannuksista.

Työvoimakustannusten suhteellista merkitystä yrityksen liiketoiminnan kannalta kuvattiin seuraavilla mittareilla:

6. Työvoimakustannusten osuus liikevaihdosta.
7. Työvoimakustannusten osuus jalostusarvosta.

Ensimmäinen mittari kuvaa tehdyn työtunnin hintaa eli työpanoksen toteutunutta hintaa. Toinen mittari kuvaa vuosityöpanoksen hintaa. Tässä tutkimuksessa mittari on kuitenkin sikäli epätarkka, että siinä ei ole voitua ottaa huomioon vain koko vuoden työsuhteessa olleita, joille mittari parhaiten soveltuu.

Työvoimakustannusten rakenteen mittarit kuvaavat työvoimakustannusten koostumusta kolmella eri tavalla. Koska kullakin laskentatavalla on oma käytönsä, esitetään tässä tutkimuksessa tuloksia kaikilla kolmella mittarilla.

Työvoimakustannusten suhteellista merkitystä kuvaavista mittareista etenkin työvoimakustannusten osuus jalostusarvosta on tärkeä yrityksen kannattavuuden kuvaaja.

2. AINEISTO

Tutkimuksen **perusaineistona** käytettiin tutkimuksen toimeksiantajien hallinnollisia jäsenrekistereitä. Kemian- ja rakennusaineteollisuuden yritykset valittiin tutkimukseen Suomen Työnantajain Keskusliiton (nykyisen Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliiton) jäsenrekisteristä otantaa käyttäen.

Otantahetkellä tammikuussa 1993 oli jäsenrekisterissä 170 kemianteollisuuden yritystä, joiden palveluksessa oli 28.000 henkilöä, sekä 76 rakennusaineteollisuuden yritystä, joiden palveluksessa oli 13.200 henkilöä. Lisäksi jäsenrekisterissä oli 6 sellaista monialayritystä, joilla oli muiden toimialojen ohessa myös kemian- tai rakennusaineteollisuuteen kuuluvaa tuotantoa. Otokseen poimittiin tasavälisellä satunnaisotannalla joka neljäs 20–99 henkilön yrityksistä, joka kolmas 100–499 henkilön yrityksistä ja kaikki vähintään 500 henkilön yritykset. Alle 20 henkilön yrityksiä ei otettu otokseen lainkaan.

Otokseen tuli 41 kemianteollisuuden yritystä, joiden palveluksessa oli 20.200 henkilöä eli 72 prosenttia perusjoukon henkilömäärästä, sekä 24 rakennusaineteollisuuden yritystä, joiden palveluksessa oli 7.200 henkilöä eli 55 prosenttia perusjoukon henkilömäärästä. Tiedusteluun vastasi 24 kemianteollisuuden yritystä, joiden palveluksessa oli 18.300 henkilöä eli 91 prosenttia otosyritysten henkilömäärästä, sekä 12 rakennusaineteollisuuden yritystä, joiden palveluksessa oli 5.100 henkilöä eli 71 prosenttia otosyritysten henkilömäärästä.

Henkilömäärällä mitattua kattavuutta voidaan näin ollen pitää kemianteollisuudessa erittäin hyvänä ja rakennusaineteollisuudessa hyvänä. Kun mukaan otetaan myös ne monialayritykset, joilla oli kemian- tai rakennusaineteollisuutta, oli vastanneita yrityksiä yhteensä 40. Muutamat yritykset antoivat tiedot toimipaikka- tai yksikkökohtaisesti, jolloin saatuja vastauksia oli kemianteollisuudessa 29 ja rakennusaineteollisuudessa 15.

Tiedusteluun vastaamista arvioitaessa on otettava huomioon, että tutkimusajankohtana oli etenkin rakennusaineteollisuuden yrityksissä tapahtunut suuria organisaatiomuutoksia. Tämä vaikeutti tietojen saantia näistä yrityksistä.

Kemianteollisuuden yritykset jaettiin toiminnan perusteella kolmeen toimialaluokkaan: peruskemia, kemiallis-tekniinen teollisuus ja kumiteollisuus. Rakennusaineteollisuuden yritykset jaettiin kahteen ryhmään: sementti- ja betoniteollisuus sekä lasi- ja keraaminen teollisuus. Taulukossa B on kuvattu näiden alojen yritysten jakaantuminen tutkimuksessa.

Koska tutkimuksessa pyrittiin kuvaamaan työvoimakustannuksia paitsi päätoimialoittain myös alatoimialoittain, kiinnitettiin saaduissa vastauksissa erityistä huomiota siihen, että **monitoimialayrityksistä** saataisiin toimialakohtaiset tiedot. Tässä onnistuttiinkin varsin hyvin. Teollisuuden monialayrityksistä saatiin poikkeuksetta päätoimialoittaiset tiedot. Ainoastaan keskushallintojen ja emoyhtiöiden kohdalla jouduttiin jonkin verran arvioimaan toimialoittaista jakoa.

Vastausten laatua voidaan pitää varsin hyvänä. Kustannuserien kohdalla on käsitelty saatujen tietojen kattavuutta ja luotettavuutta.

Taulukko B. Kemia- ja rakennusaineteollisuuden yritykset tutkimuksessa

	Yrityksen henkilömäärä				Yh- teensä
	Alle 20	20-99	100-499	Yli 500	
Yritysten määrä perusjoukossa					
– Kemianteollisuus	47	78	36	9	170
– Rakennusaineteollisuus	16	33	24	3	76
Yritysten määrä tutkimuksessa					
– Kemianteollisuus	–	20	12	9	41
– Rakennusaineteollisuus	–	7	15	2	24
Vastanneiden yritysten määrä					
– Kemianteollisuus	–	9	7	8	24
– Rakennusaineteollisuus	–	3	7	2	12
Vastausten määrä					
– Kemianteollisuus	–	9	7	13	29
– Rakennusaineteollisuus	–	3	8	4	15

3. TYÖVOIMAKUSTANNUSERÄT

Työvoimakustannukset jaettiin tutkimuksessa n. 30 kustannuserään. Tutkimuksen pääraportissa on käyty läpi kaikki työvoimakustannuserät ja niiden määräytymisperusteet. Tässä esitellään kustannuseristä ainoastaan ne kohdat, joissa toimiala poikkeaa merkittävästi muista toimialoista tai jotka muutoin ovat toimialalle merkityksellisiä.

Tehdyn työajan palkat

Tehdyn työajan palkkoihin on tutkimuksessa luettu säännölliseltä työajalta sekä lisä- ja ylityöajalta maksetut palkat. Näitä ovat aika-, urakka- ja palkkiopalkat mukaanlukien vuorotyöstä ja työolosuhteista maksetut erilliset lisät sekä yli- ja sunnuntaityökorotukset. Myös kuukausipalkkaisilta työntekijöiltä ja toimihenkilöiltä on tehdyn työajan palkkaan pyritty lukemaan vain todelliselta tehdyltä työajalta maksetut palkat, jolloin erilaisilta poissaoloajoilta maksetut palkat eivät sisälly tehdyn työajan palkkaan.

Työajan lyhentämisen johdosta maksettuja korvauksia ei tässä tutkimuksessa ole luettu tehdyn työajan palkkoihin. Mikään ei tietenkään estä

muokkaamasta tutkimuksen tuloksia niin, että työajan lyhennyksen kompen-
saatioon luetut kustannuserät siirretään tehdyn työajan palkkojen puolelle.
Työajan lyhennyksen kompensaatiossa on jouduttu valitsemaan yhtenäinen
käsittelyperiaate sen takia, että eri toimialojen tulokset olisivat mahdollisimman
vertailukelpoisia.

Tehdyn työajan palkkoihin on luettu myös tulospalkkiot. Niillä tarkoitetaan sel-
laisia tulosperusteisia eriä, joita ei lueta palkkio- ja suorituspalkkoiksi ja jotka
ovat varsinaisia palkkaustapoja täydentäviä lisäpalkkoja. Koska tulospalkkioiden
lukeminen tehdyn työajan palkkoihin ei ole itsestäänselvää, voidaan tuloksia
tarkastella myös niin, että tulospalkkiot luetaan muun kuin tehdyn työajan palk-
koihin ja sitä kautta välillisiin työvoimakustannuksiin.

Vaikka tiedustelussa kysyttiin yritysten tarjoamien luontoisetujen ennakonpidä-
tysarvoja, ei niitä kuitenkaan luettu tehdyn työajan palkkoihin. Tämä johtuu siitä,
että luontoiseduista yrityksille aiheutuvat kustannukset eivät välttämättä ole
samat kuin luontoisetujen verotusarvot palkansaajille. Tässä tutkimuksessa
sisältyvät luontoiseduista aiheutuvat kustannukset yrityskohtaisiin kustannuksiin,
mm. työpaikkaruokailun tai autoetujen nettokustannuksiin.

Koska tehdyn työajan palkan määrittäminen on tämän tutkimuksen keskeisim-
piä kohtia, kiinnitettiin tiedustelussa ja saaduissa vastauksissa erityistä huo-
miota näiden palkkojen tarkastamiseen. Valtaosa yrityksistä ilmoitti luotettavan
tuntuisesti nämä palkat.

Muun kuin tehdyn työajan palkat

Muun kuin tehdyn työajan palkoista pidettiin pakollisina tietoina seuraavia kus-
tannuseriä, jotka siis edellytettiin kaikissa vastauksissa:

- * Vuosilomapalkat, -korvaukset ja lomarahat (koko henkilöstö)
- * Työajan lyhentämisen kompensatio (koko henkilöstö)
- * Arkipyhäkorvaukset (työntekijät)
- * Sairausajan palkat (koko henkilöstö)

Mikäli jostakin yrityksestä ei näitä tietoja saatu, arvioitiin ne tällekin yritykselle
samaksi osuudeksi palkkasummasta kuin niillä saman toimialan yrityksillä, jotka
olivat nämä kustannukset ilmoittaneet. Arviointi suoritettiin erikseen työntekijöille
ja toimihenkilöille.

Vuosilomapalkkoja ja lomarahoja ei kaikissa vastauksissa ollut eroteltu, jolloin
ilmoitettu yhteissumma jaettiin suhteessa 2:1.

Työajan lyhentämisen kompensatioon luettiin sekä pekkasvapaiden korvauk-
set että vuorovapaakorvaukset. Kemianteollisuudessa nämä tiedot ilmoitti 90
prosenttia yrityksistä työntekijöitä koskien ja 48 prosenttia toimihenkilöitä kos-

kien. Rakennusaineteollisuudessa vastaavat osuudet olivat 87 prosenttia työntekijöillä ja 47 prosenttia toimihenkilöillä. Näin ollen toimihenkilöitä koskevat tiedot työajan lyhennyksen kompensatiosta ovat hieman epävarmoja, koska vain puolet yrityksistä ilmoitti nämä kustannukset. Tutkimuksessa käytetty arviointiperiaate johtaa kuitenkin koko toimialan tasolla oikeaan suuruusluokkaan. On kuitenkin huomattava, että kaikissa kemian- ja rakennusaineteollisuuden yrityksissä ei välttämättä ole sellaisia toimihenkilöitä, jolle maksetaan työajan lyhennyksen kompensatiota.

Työntekijöille maksetut arkipyhäkorvaukset ilmoitti 72 prosenttia yrityksistä kemianteollisuudessa ja 67 prosenttia rakennusaineteollisuudessa.

Sairausajan palkkojen ilmoittamisessa oli jonkin verran ongelmallista se, että yrityksen ilmoittamat palkat saattoivat olla bruttomääräisiä, eli sairaus- ja tapaturmavakuutuksesta saatuja maksunpalautuksia ei ollut vähennetty. Jos yrityksestä ei saatu tällaisissa tapauksissa korjattuja tietoja, arvioitiin maksunpalautusten osuus saadun aineiston perusteella.

Kemianteollisuudessa kaikki yritykset yhtä lukuunottamatta ilmoittivat sairausajan palkat. Rakennusaineteollisuudessa sairausajan palkat ilmoitti 80 prosenttia yrityksistä työntekijöitä koskien ja 60 prosenttia toimihenkilöitä koskien. Näin ollen myös toimihenkilöitä koskevat tiedot olivat varsin kattavia ja rakennusaineteollisuuteen tehty arvio lienee varsin luotettava.

Sosiaalivakuutusmaksut

Sosiaalivakuutusmaksuista pidettiin kaikkia muita vakuutusmaksuja paitsi vapaaehtoisia eläkemaksuja ja muita vapaaehtoisia vakuutusmaksuja pakollisina tietoina.

Kaikista rakennusaineteollisuuden yrityksistä ja yhtä lukuunottamatta kaikista kemianteollisuuden yrityksistä saatiin tiedot lakisääteisistä eläkemaksuista. Niiden jakautuminen työntekijöiden ja toimihenkilöiden kesken jouduttiin kuitenkin arvioimaan joka kolmannessa näiden alojen yrityksessä muun aineiston perusteella.

Joka kolmannella kemianteollisuuden yrityksellä oli myös vapaaehtoisista eläkejärjestelyistä tai suoraan maksetuista eläkkeistä aiheutuneita kustannuksia. Rakennusaineteollisuudessa nämä kustannukset olivat erittäin harvinaisia.

Tapaturmavakuutusmaksut ilmoittivat kaikki yritykset yhtä kemianteollisuuden yritystä lukuunottamatta. Niiden jakautuminen työntekijöiden ja toimihenkilöiden kesken jouduttiin eräissä tapauksissa arvioimaan muun aineiston perusteella.

Yrityskohtaiset työvoimakustannukset

Kaikki yrityskohtaisten työvoimakustannusten erät olivat vapaaehtoisia tietoja. Vain yksi kemianteollisuuden yritys ja yksi rakennusaineteollisuuden yritys eivät ilmoittaneet mitään yrityskohtaisia työvoimakustannuksia. Näille yrityksille ei tutkimuksessa arvioitu tällaisia kustannuksia. Kustannusten jakautuminen työntekijöiden ja toimihenkilöiden kesken jouduttiin kuitenkin arvioimaan lähes joka toisella yrityksellä muun aineiston perusteella.

4. TULOKSET JA KEHITYSARVIOT

Työvoimakustannustutkimuksen tulokset on esitetty taulukoissa 1–3. Taulukoihin liittyy muutamia kuvia.

Taulukossa 4 on verrattu vuoden 1992 tuloksia edellisen tutkimuksen tuloksiin vuodelta 1988 (Jonninen, 1989). Taulukossa 5 on esitetty kemian- ja rakennusaineteollisuuden työvoimakustannusrakennetta koskeva arvio vuosille 1993 ja 1994. Taulukossa 6 on verrattu näiden alojen työntekijöiden työvoimakustannusten tasoa ja rakennetta keskeisissä teollisuusmaissa.

Vuosia 1993 ja 1994 koskevissa arvioissa on otettu huomioon ao. vuosien työeläkemaksua, sosiaaliturvamaksua, työttömyysvakuutusmaksua ja ryhmähenkivakuutusmaksua koskevat päätökset. Tapaturmavakuutuksen korvausperusteissa tapahtuneiden muutosten on arvioitu nostavan maksutasoa hieman vuodesta 1993 lähtien. Vuotta 1994 koskevan ylimääräisen työttömyysvakuutusmaksun eli ns. lomautussakon vaikutusta ei ole otettu huomioon.

Kehitysarvio on tehty Tilastokeskuksen yritysrekisterin sisältämän yritysjauman perusteella.

TAULUKOT JA KUVIOT

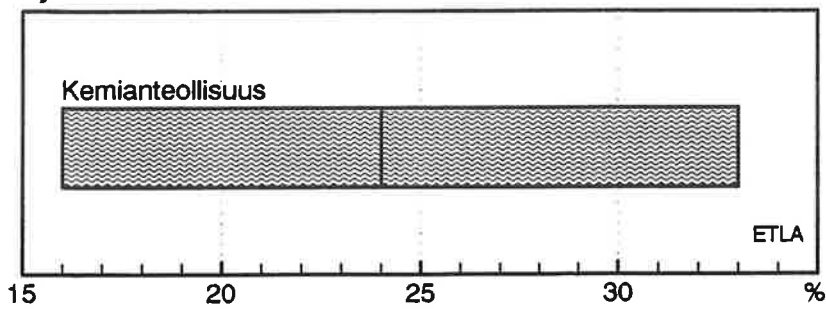
TUNNUSLUVUT 1992**Työvoimakustannukset/liikevaihto, %**

	Keskiarvo	Alin desiili	Mediaani	Ylin desiili
Kemian teollisuus	23	16	24	33
- Kemian perusteollisuus	24
- Kemiallistekninen teollisuus	20	..	23	..
- Kumiteollisuus	27
Rakennusaineteollisuus	29	..	31	..
- Sementti- ja betoniteollisuus	28
- Lasi- ja keraaminen teollisuus	32
Koko teollisuus	22	14	30	52

Yrityskohtainen aineisto on lajiteltu suhdeluvun työvoimakustannukset/liikevaihto suhteen nousevaan järjestykseen. Alin desiili kuvaa sitä suhdelukua, jonka alapuolelle sijoittuu kymmenesosa yrityksistä ja ylin desiili sitä suhdelukua, jonka yläpuolelle sijoittuu kymmenesosa yrityksistä. Puolet yrityksistä on mediaanin alapuolella ja puolet sen yläpuolella.

TUNNUSLUVUT 1992

Työvoimakustannukset / liikevaihto, %

Yrityskohtainen aineisto on lajiteltu suhdeluvun työvoimakustannukset/liikevaihto suhteen nousevaan järjestykseen. Alin desiili kuvaa sitä suhdelukua, jonka alapuolelle sijoittuu kymmenesosa yrityksistä ja ylin desiili sitä suhdelukua, jonka yläpuolelle sijoittuu kymmenesosa yrityksistä. Puolet yrityksistä on mediaanin alapuolella ja puolet sen yläpuolella.

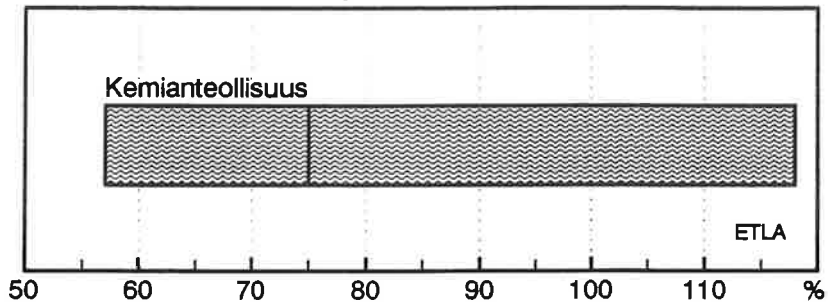
TUNNUSLUVUT 1992**Työvoimakustannukset/jalostusarvo, %**

	Keskiarvo	Alin desiili	Mediaani	Ylin desiili
Kemianteollisuus	70	57	75	118
- Kemian perusteollisuus	71
- Kemiallistekninen teollisuus	69	..	76	..
- Kumiteollisuus	71
Rakennusaineteollisuus	85	..	84	..
- Sementti- ja betoniteollisuus	84
- Lasi- ja keraaminen teollisuus
Koko teollisuus	69	49	84	126

Yrityskohtainen aineisto on lajiteltu suhdeluvun työvoimakustannukset/jalostusarvo suhteen nousevaan järjestykseen. Alin desiili kuvaa sitä suhdelukua, jonka alapuolelle sijoittuu kymmenesosa yrityksistä ja ylin desiili sitä suhdelukua, jonka yläpuolelle sijoittuu kymmenesosa yrityksistä. Puolet yrityksistä on mediaanin alapuolella ja puolet sen yläpuolella.

TUNNUSLUVUT 1992

Työvoimakustannukset / jalostusarvo, %

Yrityskohtainen aineisto on lajiteltu suhdeluvun työvoimakustannukset/jalostusarvo suhteen nousevaan järjestykseen. Alin desiili kuvaa sitä suhdelukua, jonka alapuolelle sijoittuu kymmenesosa yrityksistä ja ylin desiili sitä suhdelukua, jonka yläpuolelle sijoittuu kymmenesosa yrityksistä. Puolet yrityksistä on mediaanin alapuolella ja puolet sen yläpuolella.

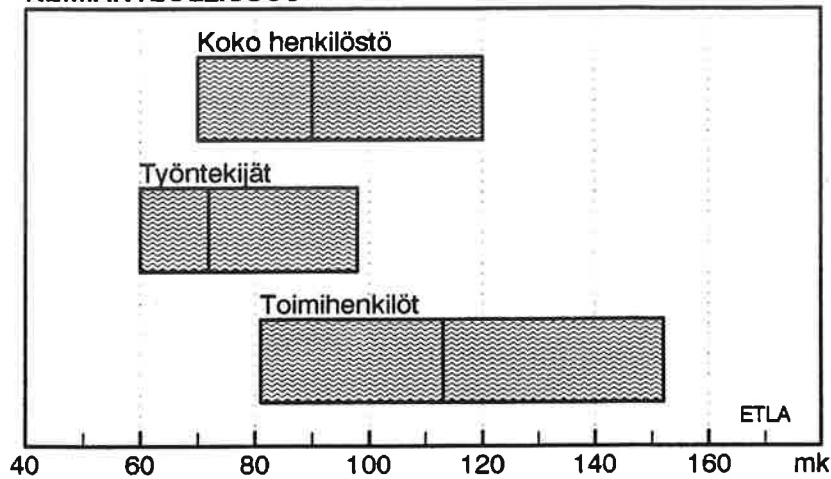
TYÖVOIMAKUSTANNUSTEN TASO 1992

Työvoimakustannukset/tehty työtunti, mk

	Keskiarvo	Alin desiili	Mediaani	Ylin desiili
<u>Kemianteollisuus</u>	106	70	90	120
- Työntekijät	91	60	72	98
- Toimihenkilöt	123	81	113	152
Kemian perusteollisuus	120
- Työntekijät	105
- Toimihenkilöt	132
Kemiallistekninen teollisuus	91	..	87	..
- Työntekijät	75	..	69	..
- Toimihenkilöt	110	..	113	..
Kumiteollisuus	89
- Työntekijät	85
- Toimihenkilöt	102
<u>Rakennusaineteollisuus</u>	102	..	88	..
- Työntekijät	87	..	78	..
- Toimihenkilöt	130	..	122	..

Yrityskohtainen aineisto on lajiteltu tuntityövoimakustannusten suhteen nousevaan järjestykseen. Alin desiili kuvaa sitä tuntikustannusta, jonka alapuolelle sijoittuu kymmenesosa yrityksistä ja ylin desiili sitä tuntikustannusta, jonka yläpuolelle sijoittuu kymmenesosa yrityksistä. Puolet yrityksistä on mediaanin alapuolella ja puolet sen yläpuolella. On siis huomattava, että luvut kuvaavat yritysten ja toimipaikkojen hajontaa, eivät henkilöiden hajontaa, tarkasteltavan muuttujan suhteen.

TYÖVOIMAKUSTANNUSTEN TASO 1992

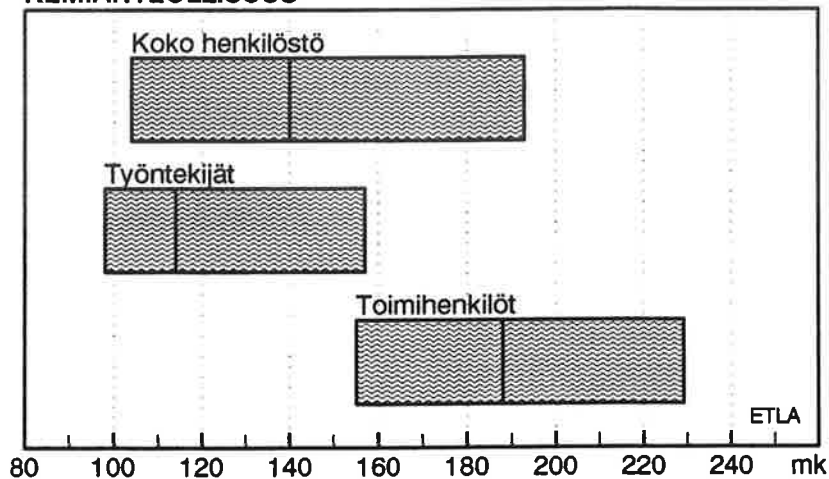
Työvoimakustannukset / tehty työtunti, mk
KEMIANTEOLLISUUS

Yrityskohtainen aineisto on lajiteltu tuntityövoimakustannusten suhteen nousevaan järjestykseen. Alin desiili kuvaa sitä tuntikustannusta, jonka alapuolelle sijoittuu kymmenesosa yrityksistä ja ylin desiili sitä tuntikustannusta, jonka yläpuolelle sijoittuu kymmenesosa yrityksistä. Puolet yrityksistä on mediaanin alapuolella ja puolet sen yläpuolella. On siis huomattava, että luvut kuvaavat yritysten ja toimipaikkojen hajontaa, eivät henkilöiden hajontaa, tarkasteltavan muuttujan suhteen.

TYÖVOIMAKUSTANNUSTEN TASO 1992**Työvoimakustannukset/vuosi/henkilö, 1000 mk**

	Keskiarvo	Alin desiili	Mediaani	Ylin desiili
<u>Kemianteollisuus</u>	172	104	140	193
- Työntekijät	144	98	114	157
- Toimihenkilöt	204	155	188	229
<u>Kemian perusteollisuus</u>	194
- Työntekijät	170
- Toimihenkilöt	215
<u>Kemiallistekninen teollisuus</u>	146	..	129	..
- Työntekijät	119	..	110	..
- Toimihenkilöt	184	..	188	..
<u>Kumiteollisuus</u>	135
- Työntekijät	122
- Toimihenkilöt	176
<u>Rakennusaineteollisuus</u>	167	..	131	..
- Työntekijät	138	..	113	..
- Toimihenkilöt	224	..	176	..

Yrityskohtainen aineisto on lajiteltu vuosityövoimakustannusten suhteen nousevaan järjestykseen. Alin desiili kuvaa sitä vuosikustannusta, jonka alapuolelle sijoittuu kymmenesosa yrityksistä ja ylin desiili sitä vuosikustannusta, jonka yläpuolelle sijoittuu kymmenesosa yrityksistä. Puolet yrityksistä on mediaanin alapuolella ja puolet sen yläpuolella. On siis huomattava, että luvut kuvaavat yritysten ja toimipaikkojen hajontaa, eivät henkilöiden hajontaa, tarkasteltavan muuttujan suhteen.

TYÖVOIMAKUSTANNUSTEN TASO 1992**Työvoimakustannukset / vuosi / henkilö, 1000 mk
KEMIANTEOLLISUUS**

Yrityskohtainen aineisto on lajiteltu vuosityövoimakustannusten suhteen nousevaan järjestykseen. Alin desiili kuvaa sitä vuosikustannusta, jonka alapuolelle sijoittuu kymmenesosa yrityksistä ja ylin desiili sitä vuosikustannusta, jonka yläpuolelle sijoittuu kymmenesosa yrityksistä. Puolet yrityksistä on mediaanin alapuolella ja puolet sen yläpuolella. On siis huomattava, että luvut kuvaavat yritysten ja toimipaikkojen hajontaa, eivät henkilöiden hajontaa, tarkasteltavan muuttujan suhteen.

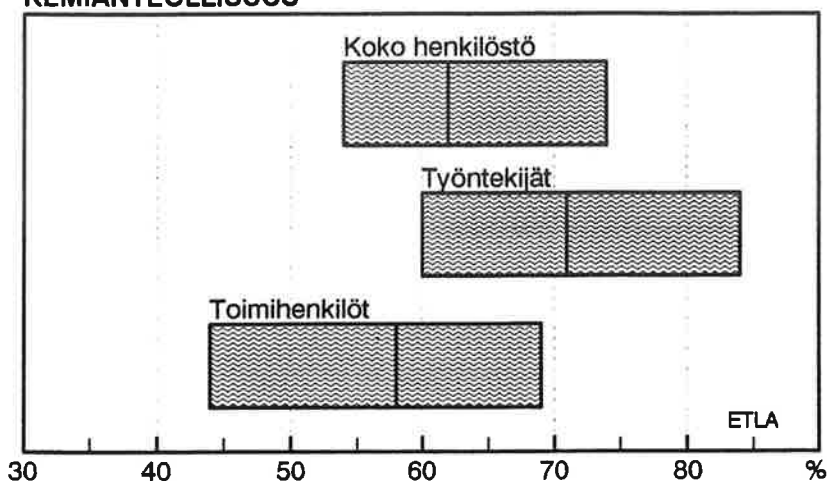
TYÖVOIMAKUSTANNUSTEN RAKENNE 1992

Välilliset työvoimakustannukset/tehdyn työajan palkat, %

	Keskiarvo	Alin desiili	Mediaani	Ylin desiili
<u>Kemianteollisuus</u>	63	54	62	74
- Työntekijät	70	60	71	84
- Toimihenkilöt	57	44	58	69
<u>Kemian perusteollisuus</u>	63
- Työntekijät	71
- Toimihenkilöt	58
<u>Kemiallistekninen teollisuus</u>	61	..	61	..
- Työntekijät	68	..	71	..
- Toimihenkilöt	56	..	53	..
<u>Kumiteollisuus</u>	66
- Työntekijät	77
- Toimihenkilöt	47
<u>Rakennusaineteollisuus</u>	62	..	62	..
- Työntekijät	67	..	68	..
- Toimihenkilöt	57	..	55	..

Yrityskohtainen aineisto on lajiteltu suhdeluvun välilliset työvoimakustannukset/tehdyn työajan palkat suhteen nousevaan järjestykseen. Alin desiili kuvaa sitä suhdelukua, jonka alapuolelle sijoittuu kymmenesosa yrityksistä ja ylin desiili sitä suhdelukua, jonka yläpuolelle sijoittuu kymmenesosa yrityksistä. Puolet yrityksistä on mediaanin alapuolella ja puolet sen yläpuolella. On siis huomattava, että luvut kuvaavat yritysten ja toimipaikkojen hajontaa, eivät henkilöiden hajontaa, tarkasteltavan muuttujan suhteen.

TYÖVOIMAKUSTANNUSTEN RAKENNE 1992

Välilliset työvoimakustannukset / tehdyn työajan palkat, %
KEMIANTEOLLISUUS

Yrityskohtainen aineisto on lajiteltu suhdeluvun välilliset työvoimakustannukset/tehdyn työajan palkat suhteen nousevaan järjestykseen. Alin desiiili kuvaa sitä suhdelukua, jonka alapuolelle sijoittuu kymmenesosa yrityksistä ja ylin desiiili sitä suhdelukua, jonka yläpuolelle sijoittuu kymmenesosa yrityksistä. Puolet yrityksistä on mediaanin alapuolella ja puolet sen yläpuolella. On siis huomattava, että luvut kuvaavat yritysten ja toimipaikkojen hajontaa, eivät henkilöiden hajontaa, tarkasteltavan muuttujan suhteen.

TYÖVOIMAKUSTANNUSTEN RAKENNE 1992**Työvoimakustannukset yhteensä = 100.0**

	Työn- tekijät	Toimi- henkilöt	Yhteensä
1. Tehdyn työajan palkat	56.4	63.2	59.3
11. Tehdyn työajan rahapalkat	56.1	62.3	58.8
12. Tulospalkkiot	0.3	0.9	0.5
2. Muun kuin tehdyn työajan palkat	21.7	13.3	18.1
21. Vuosilomapalkat,-korvaukset ja lomaraha	12.1	10.6	11.5
211. Vuosilomapalkat ja -korvaukset	8.0	7.1	7.6
212. Lomaraha	4.1	3.5	3.9
22. Vapaapäiväpalkat	5.9	1.3	3.9
221. Työajan lyhennyksen kompensatio	4.1	1.1	2.8
222. Arkipyhäkorvaukset	1.7	0.1	1.0
223. Muut vapaapäiväpalkat	0.1	0.2	0.1
23. Sairaus- ja äitiysajan palkat, netto	1.7	0.8	1.3
24. Muut palkat	2.0	0.5	1.3
241. Koulutusajan palkat	0.1	0.1	0.1
242. Palvelusvuosikorvaukset	1.4	0.1	0.8
243. Muut palkkaerät	0.5	0.3	0.4
3. Sosiaalivakuutusmaksut	19.9	19.5	19.8
31. Eläkemaksut	12.8	13.1	13.0
311. Lakisääteiset eläkemaksut	12.3	11.8	12.1
312. Vapaaehtoiset eläkemaksut	0.5	1.3	0.9
32. Tapaturmavakuutusmaksu	1.5	0.5	1.1
33. Sosiaaliturvamaksu	2.7	2.6	2.6
34. Työttömyysvakuutusmaksu	3.0	2.9	2.9
35. Ryhmähenkivakuutusmaksu	0.1	0.1	0.1
36. Muut vakuutusmaksut	0.0	0.2	0.1
4. Yrityskohtaiset työvoimakustannukset	2.0	4.0	2.8
41. Työterveyshuolto	0.4	0.3	0.4
42. Työpaikkaruokailu	0.5	0.6	0.5
43. Työpaikkakuljetukset ja autoedut	0.0	1.1	0.5
44. Työvaatteet	0.4	0.1	0.2
45. Asumisen tukeminen	0.1	0.1	0.1
46. Koulutus	0.4	1.4	0.8
47. Muut henkilöstöetuudet	0.3	0.5	0.4
2-4. Välilliset työvoimakustannukset yhteensä	43.6	36.8	40.7
1-4. Työvoimakustannukset yhteensä	100.0	100.0	100.0

TYÖVOIMAKUSTANNUSTEN RAKENNE 1992

Tehdyn työajan palkat = 100.0

	Työn- tekijät	Toimi- henkilöt	Yhteensä
1. Tehdyn työajan palkat	100.0	100.0	100.0
11. Tehdyn työajan rahapalkat	99.5	98.6	99.1
12. Tulospalkkiot	0.5	1.4	0.9
2. Muun kuin tehdyn työajan palkat	38.5	21.0	30.4
21. Vuosilomapalkat,-korvaukset ja lomaraha	21.5	16.8	19.3
211. Vuosilomapalkat ja -korvaukset	14.1	11.2	12.8
212. Lomaraha	7.3	5.6	6.5
22. Vapaapäiväpalkat	10.5	2.1	6.7
221. Työajan lyhennyksen kompensatio	7.3	1.7	4.7
222. Arkipyhäkorvaukset	3.0	0.1	1.7
223. Muut vapaapäiväpalkat	0.1	0.3	0.2
23. Sairaus- ja äitiysajan palkat, netto	3.1	1.2	2.2
24. Muut palkat	3.5	0.8	2.2
241. Koulutusajan palkat	0.3	0.2	0.2
242. Palvelusvuosikorvaukset	2.4	0.2	1.4
243. Muut palkkaerät	0.8	0.5	0.7
3. Sosiaalivakuutusmaksut	35.3	30.8	33.4
31. Eläkemaksut	22.6	20.8	21.9
311. Lakisääteiset eläkemaksut	21.8	18.6	20.4
312. Vapaaehtoiset eläkemaksut	0.9	2.1	1.5
32. Tapaturmavakuutusmaksu	2.6	0.8	1.8
33. Sosiaaliturvamaksu	4.7	4.2	4.5
34. Työttömyysvakuutusmaksu	5.2	4.6	5.0
35. Ryhmähenkivakuutusmaksu	0.1	0.1	0.1
36. Muut vakuutusmaksut	0.0	0.3	0.2
4. Yrityskohtaiset työvoimakustannukset	3.5	6.4	4.8
41. Työterveyshuolto	0.7	0.6	0.6
42. Työpaikkaruokailu	0.8	0.9	0.8
43. Työpaikkakuljetukset ja autoedut	0.1	1.8	0.9
44. Työvaatteet	0.7	0.1	0.4
45. Asumisen tukeminen	0.1	0.2	0.1
46. Koulutus	0.7	2.1	1.3
47. Muut henkilöstöetuudet	0.6	0.7	0.6
2-4. Välilliset työvoimakustannukset yhteensä	77.4	58.2	68.6
1-4. Työvoimakustannukset yhteensä	177.4	158.2	168.6

TYÖVOIMAKUSTANNUSTEN RAKENNE 1992**Työvoimakustannukset yhteensä = 100.0**

	Työn- tekijät	Toimi- henkilöt	Yhteensä
1. Tehdyn työajan palkat	58.7	63.7	61.5
11. Tehdyn työajan rahapalkat	57.9	61.5	59.9
12. Tulospalkkiot	0.8	2.2	1.6
2. Muun kuin tehdyn työajan palkat	19.5	12.5	15.6
21. Vuosilomapalkat, -korvaukset ja lomaraha	11.6	10.2	10.8
211. Vuosilomapalkat ja -korvaukset	7.4	6.8	7.0
212. Lomaraha	4.2	3.4	3.8
22. Vapaapäiväpalkat	5.1	0.5	2.5
221. Työajan lyhennyksen kompensatio	3.4	0.3	1.7
222. Arkipyhäkorvaukset	1.6	0.1	0.8
223. Muut vapaapäiväpalkat	0.0	0.1	0.1
23. Sairaus- ja äitiysajan palkat, netto	1.5	0.8	1.1
24. Muut palkat	1.3	1.0	1.1
241. Koulutusajan palkat	0.1	0.1	0.1
242. Palvelusvuosikorvaukset	0.7	0.5	0.6
243. Muut palkkaerät	0.4	0.4	0.4
3. Sosiaalivakuutusmaksut	18.5	17.9	18.1
31. Eläkemaksut	11.8	11.7	11.7
311. Lakisääteiset eläkemaksut	10.9	10.5	10.7
312. Vapaaehtoiset eläkemaksut	0.9	1.2	1.0
32. Tapaturmavakuutusmaksu	1.1	0.4	0.7
33. Sosiaaliturvamaksu	2.6	2.6	2.6
34. Työttömyysvakuutusmaksu	2.9	2.9	2.9
35. Ryhmähenkivakuutusmaksu	0.1	0.1	0.1
36. Muut vakuutusmaksut	0.1	0.2	0.1
4. Yrityskohtaiset työvoimakustannukset	3.3	6.0	4.8
41. Työterveyshuolto	0.9	0.6	0.7
42. Työpaikkaruokailu	0.7	0.8	0.7
43. Työpaikkakuljetukset ja autoedut	0.1	1.2	0.7
44. Työvaatteet	0.3	0.2	0.2
45. Asumisen tukeminen	0.0	0.1	0.1
46. Koulutus	0.7	2.1	1.5
47. Muut henkilöstöetuudet	0.8	1.0	0.9
2-4. Välilliset työvoimakustannukset yhteensä	41.3	36.3	38.5
1-4. Työvoimakustannukset yhteensä	100.0	100.0	100.0

TYÖVOIMAKUSTANNUSTEN RAKENNE 1992**Tehdyn työajan palkat = 100.0**

	Työn- tekijät	Toimi- henkilöt	Yhteensä
1. Tehdyn työajan palkat	100.0	100.0	100.0
11. Tehdyn työajan rahapalkat	98.6	96.5	97.4
12. Tulospalkkiot	1.4	3.5	2.6
2. Muun kuin tehdyn työajan palkat	33.2	19.6	25.4
21. Vuosilomapalkat, -korvaukset ja lomarahat	19.8	16.0	17.6
211. Vuosilomapalkat ja -korvaukset	12.6	10.6	11.5
212. Lomarahat	7.2	5.3	6.1
22. Vapaapäiväpalkat	8.7	0.8	4.1
221. Työajan lyhennyksen kompensatio	5.8	0.5	2.7
222. Arkipyhäkorvaukset	2.8	0.1	1.2
223. Muut vapaapäiväpalkat	0.1	0.2	0.1
23. Sairaus- ja äitiysajan palkat, netto	2.6	1.2	1.8
24. Muut palkat	2.2	1.6	1.8
241. Koulutusajan palkat	0.1	0.2	0.2
242. Palvelusvuosikorvaukset	1.2	0.7	0.9
243. Muut palkkaerät	0.7	0.7	0.7
3. Sosiaalivakuutusmaksut	31.5	28.0	29.5
31. Eläkemaksut	20.1	18.3	19.1
311. Lakisääteiset eläkemaksut	18.6	16.5	17.4
312. Vapaaehtoiset eläkemaksut	1.5	1.9	1.7
32. Tapaturmavakuutusmaksu	1.8	0.7	1.2
33. Sosiaaliturvamaksu	4.5	4.1	4.3
34. Työttömyysvakuutusmaksu	4.9	4.5	4.7
35. Ryhmähenkivakuutusmaksu	0.1	0.1	0.1
36. Muut vakuutusmaksut	0.1	0.2	0.2
4. Yrityskohtaiset työvoimakustannukset	5.7	9.3	7.8
41. Työterveyshuolto	1.5	0.9	1.1
42. Työpaikkaruokailu	1.2	1.2	1.2
43. Työpaikkakuljetukset ja autoedut	0.1	1.9	1.2
44. Työvaatteet	0.4	0.2	0.3
45. Asumisen tukeminen	0.0	0.2	0.1
46. Koulutus	1.1	3.3	2.4
47. Muut henkilöstöetuudet	1.3	1.6	1.5
2-4. Välilliset työvoimakustannukset yhteensä	70.4	57.0	62.7
1-4. Työvoimakustannukset yhteensä	170.4	157.0	162.7

TYÖVOIMAKUSTANNUSTEN RAKENNE 1992**Työvoimakustannukset yhteensä = 100.0**

	Työn- tekijät	Toimi- henkilöt	Yhteensä
1. Tehdyn työajan palkat	58.6	63.2	61.3
11. Tehdyn työajan rahapalkat	57.5	60.5	59.3
12. Tulospalkkiot	1.1	2.7	2.0
2. Muun kuin tehdyn työajan palkat	18.8	12.6	15.1
21. Vuosilomapalkat,-korvaukset ja lomaraha	11.3	10.1	10.6
211. Vuosilomapalkat ja -korvaukset	6.8	6.7	6.7
212. Lomaraha	4.5	3.4	3.9
22. Vapaapäiväpalkat	4.8	0.5	2.2
221. Työajan lyhennyksen kompensatio	3.5	0.3	1.6
222. Arkipyhäkorvaukset	1.3	0.1	0.6
223. Muut vapaapäiväpalkat	0.0	0.1	0.0
23. Sairaus- ja äitiysajan palkat, netto	1.4	0.8	1.0
24. Muut palkat	1.3	1.2	1.2
241. Koulutusajan palkat	0.0	0.1	0.1
242. Palvelusvuosikorvaukset	0.8	0.5	0.6
243. Muut palkkaerät	0.5	0.6	0.6
3. Sosiaalivakuutusmaksut	18.7	18.0	18.3
31. Eläkemaksut	12.1	11.9	12.0
311. Lakisääteiset eläkemaksut	10.6	10.6	10.6
312. Vapaaehtoiset eläkemaksut	1.4	1.3	1.4
32. Tapaturmavakuutusmaksu	0.9	0.4	0.6
33. Sosiaaliturvamaksu	2.6	2.6	2.6
34. Työttömyysvakuutusmaksu	2.9	2.9	2.9
35. Ryhmähenkivakuutusmaksu	0.1	0.1	0.1
36. Muut vakuutusmaksut	0.1	0.1	0.1
4. Yrityskohtaiset työvoimakustannukset	4.0	6.2	5.3
41. Työterveyshuolto	1.1	0.7	0.9
42. Työpaikkaruokailu	0.7	0.7	0.7
43. Työpaikkakuljetukset ja autoedut	0.0	0.9	0.5
44. Työvaatteet	0.2	0.1	0.1
45. Asumisen tukeminen	0.0	0.1	0.1
46. Koulutus	0.8	2.5	1.8
47. Muut henkilöstöetuudet	1.1	1.3	1.2
2-4. Välilliset työvoimakustannukset yhteensä	41.4	36.8	38.7
1-4. Työvoimakustannukset yhteensä	100.0	100.0	100.0

TYÖVOIMAKUSTANNUSTEN RAKENNE 1992

Tehdyn työajan palkat = 100.0

	Työn- tekijät	Toimi- henkilöt	Yhteensä
1. Tehdyn työajan palkat	100.0	100.0	100.0
11. Tehdyn työajan rahapalkat	98.1	95.7	96.7
12. Tulospalkkiot	1.9	4.3	3.4
2. Muun kuin tehdyn työajan palkat	32.1	19.9	24.6
21. Vuosilomapalkat, -korvaukset ja lomaraha	19.3	15.9	17.2
211. Vuosilomapalkat ja -korvaukset	11.6	10.6	10.9
212. Lomaraha	7.7	5.4	6.3
22. Vapaapäiväpalkat	8.2	0.8	3.7
221. Työajan lyhennyksen kompensatio	6.0	0.6	2.7
222. Arkipyhäkorvaukset	2.2	0.1	0.9
223. Muut vapaapäiväpalkat	0.0	0.1	0.1
23. Sairaus- ja äitiysajan palkat, netto	2.4	1.2	1.7
24. Muut palkat	2.2	1.9	2.0
241. Koulutusajan palkat	0.1	0.1	0.1
242. Palvelusvuosikorvaukset	1.3	0.8	1.0
243. Muut palkkaerät	0.8	1.0	0.9
3. Sosiaalivakuutusmaksut	31.9	28.5	29.8
31. Eläkemaksut	20.6	18.9	19.6
311. Lakisääteiset eläkemaksut	18.2	16.7	17.3
312. Vapaaehtoiset eläkemaksut	2.5	2.1	2.2
32. Tapaturmavakuutusmaksu	1.6	0.6	1.0
33. Sosiaaliturvamaksu	4.4	4.1	4.2
34. Työttömyysvakuutusmaksu	4.9	4.6	4.7
35. Ryhmähenkivakuutusmaksu	0.1	0.1	0.1
36. Muut vakuutusmaksut	0.2	0.2	0.2
4. Yrityskohtaiset työvoimakustannukset	6.7	9.9	8.7
41. Työterveyshuolto	1.9	1.1	1.4
42. Työpaikkaruokailu	1.1	1.1	1.1
43. Työpaikkakuljetukset ja autoedut	0.1	1.4	0.9
44. Työvaatteet	0.3	0.1	0.2
45. Asumisen tukeminen	0.0	0.2	0.1
46. Koulutus	1.3	3.9	2.9
47. Muut henkilöstöetuudet	1.9	2.1	2.0
2-4. Välilliset työvoimakustannukset yhteensä	70.7	58.3	63.1
1-4. Työvoimakustannukset yhteensä	170.7	158.3	163.1

TYÖVOIMAKUSTANNUSTEN RAKENNE 1992**Työvoimakustannukset yhteensä = 100.0**

	Työn- tekijät	Toimi- henkilöt	Yhteensä
1. Tehdyn työajan palkat	59.5	64.2	62.0
11. Tehdyn työajan rahapalkat	58.9	62.8	61.0
12. Tulospalkkiot	0.6	1.4	1.0
2. Muun kuin tehdyn työajan palkat	20.2	12.4	16.1
21. Vuosilomapalkat, -korvaukset ja lomarahat	11.9	10.4	11.1
211. Vuosilomapalkat ja -korvaukset	8.1	6.9	7.5
212. Lomarahat	3.9	3.5	3.6
22. Vapaapäiväpalkat	5.5	0.6	2.9
221. Työajan lyhennyksen kompensatio	3.5	0.2	1.8
222. Arkipyhäkorvaukset	2.0	0.0	0.9
223. Muut vapaapäiväpalkat	0.1	0.3	0.2
23. Sairaus- ja äitiysajan palkat, netto	1.7	0.9	1.3
24. Muut palkat	1.1	0.6	0.8
241. Koulutusajan palkat	0.2	0.2	0.2
242. Palvelusvuosikorvaukset	0.4	0.4	0.4
243. Muut palkkaerät	0.5	0.0	0.2
3. Sosiaalivakuutusmaksut	17.4	17.6	17.5
31. Eläkemaksut	10.5	11.2	10.9
311. Lakisääteiset eläkemaksut	10.4	10.3	10.4
312. Vapaaehtoiset eläkemaksut	0.1	0.9	0.5
32. Tapaturmavakuutusmaksu	1.2	0.5	0.8
33. Sosiaaliturvamaksu	2.7	2.7	2.7
34. Työttömyysvakuutusmaksu	3.0	3.0	3.0
35. Ryhmähenkivakuutusmaksu	0.1	0.1	0.1
36. Muut vakuutusmaksut	0.0	0.2	0.1
4. Yrityskohtaiset työvoimakustannukset	2.8	5.7	4.3
41. Työterveyshuolto	0.4	0.3	0.4
42. Työpaikkaruokailu	0.9	1.0	0.9
43. Työpaikkakuljetukset ja autoedut	0.1	2.2	1.2
44. Työvaatteet	0.4	0.4	0.4
45. Asumisen tukeminen	0.0	0.1	0.1
46. Koulutus	0.7	1.4	1.0
47. Muut henkilöstöetuudet	0.3	0.4	0.3
2-4. Välilliset työvoimakustannukset yhteensä	40.5	35.8	38.0
1-4. Työvoimakustannukset yhteensä	100.0	100.0	100.0

TYÖVOIMAKUSTANNUSTEN RAKENNE 1992**Tehdyn työajan palkat = 100.0**

	Työn- tekijät	Toimi- henkilöt	Yhteensä
1. Tehdyn työajan palkat	100.0	100.0	100.0
11. Tehdyn työajan rahapalkat	98.9	97.8	98.3
12. Tulospalkkiot	1.1	2.2	1.7
2. Muun kuin tehdyn työajan palkat	34.0	19.4	26.0
21. Vuosilomapalkat, -korvaukset ja lomaraha	20.1	16.2	17.9
211. Vuosilomapalkat ja -korvaukset	13.6	10.8	12.1
212. Lomaraha	6.5	5.4	5.9
22. Vapaapäiväpalkat	9.3	0.9	4.7
221. Työajan lyhennyksen kompensatio	5.8	0.4	2.8
222. Arkipyhäkorvaukset	3.4	0.0	1.5
223. Muut vapaapäiväpalkat	0.1	0.5	0.3
23. Sairaus- ja äitiysajan palkat, netto	2.9	1.4	2.0
24. Muut palkat	1.8	0.9	1.3
241. Koulutusajan palkat	0.3	0.3	0.3
242. Palvelusvuosikorvaukset	0.7	0.6	0.6
243. Muut palkkaerät	0.8	0.1	0.4
3. Sosiaalivakuutusmaksut	29.2	27.5	28.2
31. Eläkemaksut	17.6	17.5	17.5
311. Lakisääteiset eläkemaksut	17.5	16.1	16.7
312. Vapaaehtoiset eläkemaksut	0.1	1.4	0.8
32. Tapaturmavakuutusmaksu	2.0	0.8	1.3
33. Sosiaaliturvamaksu	4.5	4.2	4.3
34. Työttömyysvakuutusmaksu	5.0	4.6	4.8
35. Ryhmähenkivakuutusmaksu	0.1	0.1	0.1
36. Muut vakuutusmaksut	0.0	0.3	0.2
4. Yrityskohtaiset työvoimakustannukset	4.7	8.9	7.0
41. Työterveyshuolto	0.7	0.5	0.6
42. Työpaikkaruokailu	1.5	1.5	1.5
43. Työpaikkakuljetukset ja autoedut	0.2	3.4	1.9
44. Työvaatteet	0.7	0.6	0.7
45. Asumisen tukeminen	0.0	0.2	0.1
46. Koulutus	1.1	2.1	1.7
47. Muut henkilöstöetuudet	0.5	0.6	0.6
2-4. Välilliset työvoimakustannukset yhteensä	68.0	55.7	61.2
1-4. Työvoimakustannukset yhteensä	168.0	155.7	161.2

TYÖVOIMAKUSTANNUSTEN RAKENNE 1992**Työvoimakustannukset yhteensä = 100.0**

	Työn- tekijät	Toimi- henkilöt	Yhteensä
1. Tehdyn työajan palkat	56.5	68.3	60.3
11. Tehdyn työajan rahapalkat	56.5	68.1	60.2
12. Tulospalkkiot	0.0	0.1	0.1
2. Muun kuin tehdyn työajan palkat	21.2	12.1	18.3
21. Vuosilomapalkat,-korvaukset ja lomaraha	12.3	10.8	11.8
211. Vuosilomapalkat ja -korvaukset	8.5	7.6	8.2
212. Lomaraha	3.8	3.2	3.6
22. Vapaapäiväpalkat	5.2	0.3	3.6
221. Työajan lyhennyksen kompensatio	2.4	0.3	1.7
222. Arkipyhäkorvaukset	2.8	0.0	1.9
223. Muut vapaapäiväpalkat	0.0	0.0	0.0
23. Sairaus- ja äitiysajan palkat, netto	1.7	0.5	1.3
24. Muut palkat	2.0	0.5	1.5
241. Koulutusajan palkat	0.1	0.2	0.1
242. Palvelusvuosikorvaukset	1.8	0.4	1.3
243. Muut palkkaerät	0.1	0.0	0.1
3. Sosiaalivakuutusmaksut	21.1	16.8	19.7
31. Eläkemaksut	14.4	10.7	13.2
311. Lakisääteiset eläkemaksut	14.3	10.2	13.0
312. Vapaaehtoiset eläkemaksut	0.2	0.5	0.3
32. Tapaturmavakuutusmaksu	1.3	0.5	1.1
33. Sosiaaliturvamaksu	2.7	3.0	2.8
34. Työttömyysvakuutusmaksu	2.5	2.6	2.6
35. Ryhmähenkivakuutusmaksu	0.1	0.1	0.1
36. Muut vakuutusmaksut	0.0	0.0	0.0
4. Yrityskohtaiset työvoimakustannukset	1.3	2.9	1.8
41. Työterveyshuolto	0.6	0.5	0.6
42. Työpaikkaruokailu	0.2	0.2	0.2
43. Työpaikkakuljetukset ja autoedut	0.0	0.5	0.1
44. Työvaatteet	0.1	0.0	0.1
45. Asumisen tukeminen	0.0	0.1	0.0
46. Koulutus	0.1	1.4	0.5
47. Muut henkilöstöetuudet	0.2	0.3	0.3
2-4. Välilliset työvoimakustannukset yhteensä	43.5	31.7	39.7
1-4. Työvoimakustannukset yhteensä	100.0	100.0	100.0

TYÖVOIMAKUSTANNUSTEN RAKENNE 1992**Tehdyn työajan palkat = 100.0**

	Työn- tekijät	Toimi- henkilöt	Yhteensä
1. Tehdyn työajan palkat	100.0	100.0	100.0
11. Tehdyn työajan rahapalkat	100.0	99.8	99.9
12. Tulospalkkiot	0.0	0.2	0.1
2. Muun kuin tehdyn työajan palkat	37.6	17.7	30.3
21. Vuosilomapalkat,-korvaukset ja lomarahat	21.8	15.8	19.6
211. Vuosilomapalkat ja -korvaukset	15.1	11.2	13.6
212. Lomarahat	6.7	4.7	6.0
22. Vapaapäiväpalkat	9.3	0.4	6.0
221. Työajan lyhennyksen kompensatio	4.3	0.4	2.8
222. Arkipyhäkorvaukset	5.0	0.0	3.2
223. Muut vapaapäiväpalkat	0.0	0.0	0.0
23. Sairaus- ja äitiysajan palkat, netto	3.0	0.7	2.2
24. Muut palkat	3.5	0.8	2.5
241. Koulutusajan palkat	0.1	0.2	0.1
242. Palvelusvuosikorvaukset	3.2	0.5	2.2
243. Muut palkkaerät	0.2	0.0	0.1
3. Sosiaalivakuutusmaksut	37.3	24.6	32.7
31. Eläkemaksut	25.6	15.7	22.0
311. Lakisääteiset eläkemaksut	25.3	14.9	21.5
312. Vapaaehtoiset eläkemaksut	0.3	0.8	0.5
32. Tapaturmavakuutusmaksu	2.4	0.7	1.7
33. Sosiaaliturvamaksu	4.8	4.3	4.6
34. Työttömyysvakuutusmaksu	4.5	3.9	4.3
35. Ryhmähenkivakuutusmaksu	0.1	0.1	0.1
36. Muut vakuutusmaksut	0.0	0.0	0.0
4. Yrityskohtaiset työvoimakustannukset	2.2	4.2	2.9
41. Työterveyshuolto	1.1	0.7	1.0
42. Työpaikkaruokailu	0.3	0.3	0.3
43. Työpaikkakuljetukset ja autoedut	0.0	0.7	0.2
44. Työvaatteet	0.3	0.0	0.2
45. Asumisen tukeminen	0.0	0.1	0.0
46. Koulutus	0.1	2.0	0.8
47. Muut henkilöstöetuudet	0.5	0.4	0.4
2-4. Välilliset työvoimakustannukset yhteensä	77.1	46.5	65.9
1-4. Työvoimakustannukset yhteensä	177.1	146.5	165.9

TYÖVOIMAKUSTANNUSTEN RAKENNE 1992**Työvoimakustannukset yhteensä = 100.0**

	Työn- tekijät	Toimi- henkilöt	Yhteensä
1. Tehdyn työajan palkat	60.0	63.8	61.7
11. Tehdyn työajan rahapalkat	60.0	63.6	61.6
12. Tulospalkkiot	0.0	0.2	0.1
2. Muun kuin tehdyn työajan palkat	18.9	11.2	15.5
21. Vuosilomapalkat,-korvaukset ja lomarahat	11.6	9.9	10.8
211. Vuosilomapalkat ja -korvaukset	7.8	6.6	7.3
212. Lomarahat	3.8	3.3	3.6
22. Vapaapäiväpalkat	5.2	0.6	3.2
221. Työajan lyhennyksen kompensatio	3.1	0.6	2.0
222. Arkipyhäkorvaukset	2.1	0.0	1.1
223. Muut vapaapäiväpalkat	0.0	0.0	0.0
23. Sairaus- ja äitiysajan palkat, netto	1.9	0.7	1.3
24. Muut palkat	0.2	0.1	0.1
241. Koulutusajan palkat	0.0	0.0	0.0
242. Palvelusvuosikorvaukset	0.1	0.0	0.1
243. Muut palkkaerät	0.0	0.0	0.0
3. Sosiaalivakuutusmaksut	19.8	22.3	20.9
31. Eläkemaksut	12.1	14.4	13.1
311. Lakisäätteiset eläkemaksut	12.1	12.1	12.1
312. Vapaaehtoiset eläkemaksut	0.0	2.3	1.0
32. Tapaturmavakuutusmaksu	1.5	0.8	1.2
33. Sosiaaliturvamaksu	2.8	2.8	2.8
34. Työttömyysvakuutusmaksu	3.4	3.3	3.3
35. Ryhmähenkivakuutusmaksu	0.1	0.1	0.1
36. Muut vakuutusmaksut	0.0	0.9	0.4
4. Yrityskohtaiset työvoimakustannukset	1.3	2.7	1.9
41. Työterveyshuolto	0.1	0.2	0.2
42. Työpaikkaruokailu	0.3	0.2	0.3
43. Työpaikkakuljetukset ja autoedut	0.0	1.0	0.4
44. Työvaatteet	0.4	0.0	0.2
45. Asumisen tukeminen	0.1	0.1	0.1
46. Koulutus	0.0	0.8	0.4
47. Muut henkilöstöetuudet	0.4	0.4	0.4
2-4. Välilliset työvoimakustannukset yhteensä	40.0	36.2	38.3
1-4. Työvoimakustannukset yhteensä	100.0	100.0	100.0

TYÖVOIMAKUSTANNUSTEN RAKENNE 1992

Tehdyn työajan palkat = 100.0

	Työn- tekijät	Toimi- henkilöt	Yhteensä
1. Tehdyn työajan palkat	100.0	100.0	100.0
11. Tehdyn työajan rahapalkat	100.0	99.7	99.9
12. Tulospalkkiot	0.0	0.3	0.1
2. Muun kuin tehdyn työajan palkat	31.5	17.6	25.1
21. Vuosilomapalkat,-korvaukset ja lomarahat	19.3	15.6	17.6
211. Vuosilomapalkat ja -korvaukset	13.0	10.4	11.8
212. Lomarahat	6.4	5.2	5.8
22. Vapaapäiväpalkat	8.7	1.0	5.1
221. Työajan lyhennyksen kompensatio	5.2	0.9	3.2
222. Arkipyhäkorvaukset	3.5	0.0	1.9
223. Muut vapaapäiväpalkat	0.0	0.1	0.0
23. Sairaus- ja äitiysajan palkat, netto	3.1	1.0	2.2
24. Muut palkat	0.3	0.1	0.2
241. Koulutusajan palkat	0.1	0.0	0.1
242. Palvelusvuosikorvaukset	0.2	0.0	0.1
243. Muut palkkaerät	0.0	0.0	0.0
3. Sosiaalivakuutusmaksut	33.0	34.9	33.9
31. Eläkemaksut	20.1	22.6	21.2
311. Lakisääteiset eläkemaksut	20.1	18.9	19.5
312. Vapaaehtoiset eläkemaksut	0.0	3.7	1.7
32. Tapaturmavakuutusmaksu	2.5	1.3	2.0
33. Sosiaaliturvamaksu	4.7	4.4	4.5
34. Työttömyysvakuutusmaksu	5.6	5.1	5.4
35. Ryhmähenkivakuutusmaksu	0.1	0.1	0.1
36. Muut vakuutusmaksut	0.0	1.4	0.7
4. Yrityskohtaiset työvoimakustannukset	2.2	4.2	3.1
41. Työterveyshuolto	0.2	0.3	0.3
42. Työpaikkaruokailu	0.5	0.3	0.4
43. Työpaikkakuljetukset ja autoedut	0.0	1.5	0.7
44. Työvaatteet	0.7	0.0	0.4
45. Asumisen tukeminen	0.1	0.1	0.1
46. Koulutus	0.1	1.3	0.6
47. Muut henkilöstöetuudet	0.6	0.7	0.6
2-4. Välilliset työvoimakustannukset yhteensä	66.8	56.8	62.1
1-4. Työvoimakustannukset yhteensä	166.8	156.8	162.2

TYÖVOIMAKUSTANNUSTEN RAKENNE 1988 – 1992**Tehdyn työajan palkat = 100.0**

	Henkilöstöryhmä				Yhteensä	
	Työn- tekijät		Toimi- henkilöt		1988	1992
	1988	1992	1988	1992		
1. Tehdyn työajan palkat	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
2. Muun kuin tehdyn työajan palkat	28.0	33.2	18.8	19.6	23.7	25.4
21. Vuosilomapalkat ja lomaraha	17.0	19.8	15.1	16.0	16.1	17.6
211. Vuosilomapalkat ja -korvaukset	11.3	12.6	9.9	10.6	10.6	11.5
212. Lomaraha	5.7	7.2	5.2	5.3	5.5	6.1
22. Vapaapäiväpalkat	4.9	8.7	0.5	0.8	2.8	4.1
23. Sairaus- ja äitiysajan palkat, netto	3.1	2.6	1.3	1.2	2.2	1.8
24. Muut palkat	3.0	2.2	2.0	1.6	2.5	1.8
3. Sosiaalivakuutusmaksut	35.3	31.5	32.0	28.0	33.8	29.5
31. Eläkemaksut	23.9	20.1	21.8	18.3	22.9	19.1
311. Lakisääteiset eläkemaksut ¹	23.2	18.6	20.9	16.5	22.1	17.4
312. Vapaaehtoiset eläkemaksut	0.7	1.5	0.9	1.9	0.8	1.7
32. Tapaturmavakuutusmaksu	1.5	1.8	0.9	0.7	1.2	1.2
33. Sosiaaliturvamaksu	8.1	4.5	7.7	4.1	7.9	4.3
34. Työttömyysvakuutusmaksu	1.6	4.9	1.4	4.5	1.5	4.7
35. Ryhmähenki- ja muut vakuutusmaksut	0.3	0.2	0.2	0.3	0.3	0.3
4. Yrityskohtaiset työvoimakustannukset	6.4	5.7	7.5	9.3	6.9	7.8
2.-4. Välilliset työvoimakustannukset	69.7	70.4	58.3	57.0	64.3	62.7

¹ Vuoden 1988 tutkimuksessa lakisääteisiin eläkkeisiin on luettu muut vapaaehtoiset eläkekustannukset kuin yrityksen suoraan maksamat eläkkeet.

TYÖVOIMAKUSTANNUSTEN RAKENNE 1988 - 1992

Tehdyn työajan palkat = 100.0

	Henkilöstöryhmä				Yhteensä	
	Työn- tekijät		Toimi- henkilöt			
	1988	1992	1988	1992	1988	1992
1. Tehdyn työajan palkat	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
2. Muun kuin tehdyn työajan palkat	26.7	31.5	16.7	17.6	23.4	25.1
21. Vuosilomapalkat ja lomaraha	18.1	19.3	16.2	15.6	17.4	17.6
211. Vuosilomapalkat ja -korvaukset	12.2	13.0	11.0	10.4	11.8	11.8
212. Lomaraha	5.9	6.4	5.2	5.2	5.6	5.8
22. Vapaapäiväpalkat	5.3	8.7	0.0	1.0	3.5	5.1
23. Sairaus- ja äitiysajan palkat, netto	3.1	3.1	0.4	1.0	2.2	2.2
24. Muut palkat	0.2	0.3	0.0	0.1	0.2	0.2
3. Sosiaalivakuutusmaksut	32.6	33.0	27.1	34.9	30.8	33.9
31. Eläkemaksut	19.9	20.1	17.7	22.6	19.2	21.2
311. Lakisääteiset eläkemaksut ¹	19.9	20.1	17.6	18.9	19.2	19.5
312. Vapaaehtoiset eläkemaksut	0.0	0.0	0.1	3.7	0.0	1.7
32. Tapaturmavakuutusmaksu	2.7	2.5	0.5	1.3	2.0	2.0
33. Sosiaaliturvamaksu	8.3	4.7	7.3	4.4	8.0	4.5
34. Työttömyysvakuutusmaksu	1.5	5.6	1.4	5.1	1.4	5.4
35. Ryhmähenki- ja muut vakuutusmaksut	0.2	0.1	0.2	1.5	0.2	0.8
4. Yrityskohtaiset työvoimakustannukset	1.9	2.2	2.4	4.2	2.1	3.1
2.-4. Välilliset työvoimakustannukset	61.3	66.8	46.2	56.8	56.3	62.1

¹ Vuoden 1988 tutkimuksessa lakisääteisiin eläkkeisiin on luettu muut vapaaehtoiset eläkekustannukset kuin yrityksen suoraan maksamat eläkkeet.

TYÖVOIMAKUSTANNUSTEN RAKENNE 1992 – 1994 (ARVIO)

	Työntekijät			Toimihenkilöt			Koko henkilöstö		
	1992	1993	1994	1992	1993	1994	1992	1993	1994
Tehdyn työajan palkat = 100.0									
2. Muun kuin tehdyn työajan palkat	33.2	33.2	33.2	19.6	19.6	19.6	25.4	25.4	25.4
3. Sosiaalivakuutusmaksut	31.5	37.8	39.0	28.0	33.5	34.6	29.5	35.4	36.5
4. Yrityskohtaiset työvoimakustannukset	5.7	5.7	5.7	9.3	9.3	9.3	7.8	7.8	7.8
2–4. Välilliset työvoimakustannukset	70.4	76.7	77.9	57.0	62.4	63.5	62.7	68.6	69.7
Kokonaispalkat = 100.0									
31. Eläkemaksut	15.1	16.2	16.3	15.4	16.5	16.6	15.2	16.3	16.4
311. Lakisääteiset eläkemaksut	14.0	15.1	15.2	13.8	14.9	15.0	13.9	15.0	15.1
312. Vapaaehtoiset eläkemaksut	1.1	1.1	1.1	1.6	1.6	1.6	1.3	1.3	1.3
32. Tapaturmavakuutusmaksu	1.4	1.6	1.6	0.6	0.8	0.8	1.0	1.2	1.2
33. Sosiaaliturvamaksu	3.4	4.5	5.2	3.4	4.5	5.2	3.4	4.5	5.2
34. Työttömyysvakuutusmaksu	3.7	5.9	6.0	3.7	5.9	6.0	3.7	5.9	6.0
35. Ryhmähenki- ja muut vakuutusmaksut	0.1	0.2	0.2	0.2	0.3	0.3	0.2	0.3	0.3
3. Sosiaalivakuutusmaksut	23.6	28.4	29.3	23.4	28.0	28.9	23.5	28.2	29.1

TYÖVOIMAKUSTANNUSTEN RAKENNE 1992 – 1994 (ARVIO)

	Työntekijät			Toimihenkilöt			Koko henkilöstö		
	1992	1993	1994	1992	1993	1994	1992	1993	1994
Tehdyn työajan palkat = 100.0									
2. Muun kuin tehdyn työajan palkat	31.5	31.5	31.5	17.6	17.6	17.6	25.1	25.1	25.1
3. Sosiaalivakuutusmaksut	33.0	38.3	39.3	34.9	39.2	40.1	33.9	38.5	39.5
4. Yrityskohtaiset työvoima- kustannukset	2.2	2.2	2.2	4.2	4.2	4.2	3.1	3.1	3.1
2-4. Välilliset työvoima- kustannukset	66.8	72.0	73.0	56.8	61.0	61.9	62.1	66.7	67.7
Kokonaispalkat = 100.0									
31. Eläkemaksut	15.3	16.4	16.5	19.2	20.3	20.4	16.9	18.0	18.1
311. Lakisääteiset eläkemaksut	15.3	16.4	16.5	16.1	17.2	17.3	15.6	16.7	16.8
312. Vapaaehtoiset eläkemaksut	0.0	0.0	0.0	3.1	3.1	3.1	1.3	1.3	1.3
32. Tapaturmavakuutusmaksu	1.9	2.1	2.1	1.1	1.3	1.3	1.6	1.8	1.8
33. Sosiaaliturvamaksu	3.5	4.5	5.2	3.7	4.5	5.2	3.6	4.5	5.2
34. Työttömyysvakuutusmaksu	4.2	5.9	5.9	4.3	5.9	5.9	4.3	5.9	5.9
35. Ryhmähenki- ja muut vakuutusmaksut	0.1	0.2	0.2	1.3	1.3	1.3	0.6	0.6	0.6
3. Sosiaalivakuutusmaksut	25.1	29.1	29.9	29.7	33.3	34.1	27.1	30.8	31.6

KANSAINVÄLINEN VERTAILU 1992**Työntekijät**

Maa	Kunakin maan omassa valuutassa	Kokonaistyövoimakustannukset Suomen markkoina		Suhdeluku Suomi=100 (vuoden 1993 keski- kursseilla)	Välillisten työvoima- kustannusten osuus %:na tehdyn työajan palkoista	
		Vuoden 1992 keski- kursseilla	Vuoden 1993 keski- kursseilla			
Saksa	DEM	42	122	147	162	83
Sveitsi	CHF	37	119	144	158	34
Belgia	BEF	853	119	141	155	98
Japani	JPY	2601	92	133	146	..
Norja	NOK	157	113	127	140	51
Itävalta	ATS	238	97	117	129	90
Tanska	DKK	121	90	107	118	20
Ruotsi	SEK	144	111	106	116	75
USA	USD	18.1	81	104	114	42
Ranska	FRF	95	80	95	104	86
Italia	ITL	25759	94	94	103	93
Suomi	FIM	91	91	91	100	70
Kanada	CAD	20.0	74	89	98	33
Irlanti	IEP	9.1	69	76	84	35
Iso-Britannia	GBP	8.8	69	75	82	38
Espanja	ESB	1632	71	74	81	..

Lähde: SAF, U.S. Department of Labor, ETLA

KANSAINVÄLINEN VERTAILU 1992

Työntekijät

Maa	Kokonaistyövoimakustannukset				Suhdeluku Suomi=100 (vuoden 1993 keski- kursseilla)	Väiillisten työvoima- kustannusten osuus %:na tehdyn työajan palkoista
	Kunkin maan omassa valuutassa	Suomen markkoina Vuoden 1992 keski- kursseilla	Vuoden 1993 keski- kursseilla			
Saksa	DEM	38	108	130	149	73
Sveitsi	CHF	33	106	128	147	34
Belgia	BEF	726	101	120	138	86
Norja	NOK	145	104	116	133	48
Japani	JPY	2154	76	111	128	..
Hollanti	NLG	36	92	111	128	76
Itävalta	ATS	224	92	110	126	88
Tanska	DKK	123	92	109	125	20
Ranska	FRF	95	81	96	110	88
Kanada	CAD	21.2	79	94	108	29
USA	USD	16.4	74	94	108	40
Suomi	FIM	87	87	87	100	67
Italia	ITL	23527	86	86	99	92
Irlanti	IEP	10.0	77	84	97	41
Ruotsi	SEK	111	86	82	94	75
Iso-Britannia	GBP	7.9	62	68	78	33
Espanja	ESB	1353	59	61	70	..
Kreikka (1991)	GRD	1354	30	32	37	58

Lähde: SAF, U.S. Department of Labor, ETLA

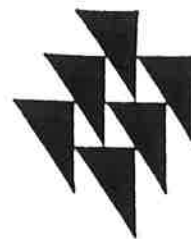
LIITE 1. Ennakkokirje

ELINKEINOELÄMÄN TUTKIMUSLAITOS (ETLA) NÄRINGSLIVETS FORSKNING SINSTITUT

LÖNNROTINKATU 4 B 00120 HELSINKI
LÖNNROTSGATAN 4 B 00120 HELSINGFORS

PUH. 609 900 TEL. TELEFAX 601 753

22.1.1993

Talous- tai henkilöstöhallinnosta vastaavalle henkilölle

Arvoisa vastaanottaja!

Elinkeinoelämän Tutkimuslaitoksessa tehdään tutkimus teollisuuden yritysten työvoimakustannuksista. Teidän yrityksenne kuuluu tutkimukseen valittujen yritysten joukkoon.

Tutkimus tehdään Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliiton TT:n ja Liiketyönantajain Keskusliiton LTK:n toimeksiannosta. Tiedusteluun osallistuu n. 500 teollisuusyritystä, jotka on poimittu keskusliiton jäsenrekisteristä otantaa käyttäen. Tutkimus koskee teollisuuden lisäksi talonrakennusala, kauppaa, majoitus- ja ravitsemisalaa sekä vakuutusala.

Tämän kirjeen tarkoituksena on ennakolta kertoa Teille tulevasta tiedustelusta, jotta voitte varautua siihen. Tutkimus koskee tilivuotta 1.1.-31.12.1992. Varsinainen tiedustelulomake lähetetään helmikuussa 1993.

Tiedustelun tarkoituksena on selvittää **yritysten kokonaistyövoimakustannusten taso ja rakenne toimialoittain**. Tätä tietoa yritykset ja niiden etujärjestöt tarvitsevat kustannusseurantaan ja -analyysia varten.

Tiedustelussa kysytään erikseen työntekijöistä ja muusta henkilöstöstä ryhmäkohtaisina tietoina mm. ennakonpidätyksen alaiset palkat, tehdyiltä työajalta maksetut palkat, tehdyt työtunnit, muun kuin tehdyn työajan palkat ja sosiaalivakuutusmaksut.

Tutkimukseen osallistuvat yritykset saavat mm. oheisen liitteen 1 mukaiset **vertailutiedot palautteena**, kun ennakkotiedot valmistuvat elo-syyskuussa 1993. Toimitamme myös ala-kohtaisen yhteenvedon tutkimuksen keskeisistä tuloksista. Tutkimuksesta laaditaan myös erillinen julkaisu.

Tämän kirjeen perusteella pyydämme yrityksiä antamaan oheisen liitteen 2 perusteella tiedon siitä, lähetetäänkö tiedustelulomakkeet **keskushallintoon vai toimipaikoille**, sekä yhteystiedot henkilöistä, joille voimme osoittaa varsinaisen tiedustelulomakkeen.

Jokainen vastaus on tärkeä. Kaikki yksittäistä yritystä koskevat tiedot ovat **luottamuksellisia** ja ne pidetään salaisina. Toivomme, että suhtaudutte tutkimukseen myönteisesti.

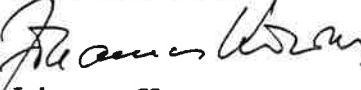
Tutkimusta koskeviin tiedusteluihin vastaa Seppo Saukkonen (TT 90-68682297 tai ETLA 90-609900).

Helsingissä tammikuun 22. päivänä 1993

ELINKEINOELÄMÄN
TUTKIMUSLAITOS

Pentti Vartia
Toimitusjohtaja

TEOLLISUUDEN JA TYÖNANTAJAIN
KESKUSLIITTO

Johannes Koroma
Toimitusjohtaja

LIITE 2. Tiedustelukirje, -lomake ja -ohjeet

ELINKEINOELÄMÄN TUTKIMUSLAITOS (ETLA) NÄRINGSLIVETS FORSKNINGSSINSTITUT

LÖNNROTINKATU 4 B 00120 HELSINKI
LÖNNROTSGATAN 4 B 00120 HELSINGFORS

PUH. 609 900 TEL. TELEFAX 601 753

5.3.1993

Arvoisa vastaanottaja!

Elinkeinoelämän Tutkimuslaitos kerää oheisella tiedustelulomakkeella tietoja teollisuusyritysten työvoimakustannuksista vuodelta 1992. Kuten ilmoitimme tammikuussa lähetetyllä kirjeellä, kuuluu Teidän yrityksenne tutkimukseen valittujen yritysten joukkoon.

Tutkimuksen tavoitteena on selvittää **yritysten kokonaistyövoimakustannusten taso ja rakenne toimialoittain**. Tutkimus tehdään Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliiton TT:n ja Liiketyönantajain Keskusliiton LTK:n toimeksiannosta.

Tiedusteluun vastattaessa pyydämme Teitä kiinnittämään huomiota seuraaviin periaatteisiin:

- Yritykset, joilla on vain **yksi toimipaikka**, täyttävät yhden lomakkeen.
- Yritykset, joilla on useita toimipaikkoja mutta toimipaikat kuuluvat **samalle toimialalle**, voivat ilmoittaa tiedot yhdellä lomakkeella.
- Yritysten, joilla on useita toimipaikkoja ja jotka toimivat **eri toimialoilla**, toivomme täyttävän kultakin toimialalta oman lomakkeen.

Tutkimuksessa käytetään seuraavaa teollisuuden toimialajaottelua:

- Elintarviketeollisuus
- Tekstiili-, vaatetus-, nahka- ja kenkäteollisuus
- Puutavaraeteollisuus (mekaaninen metsäteollisuus, puusepänteollisuus)
- Paperiteollisuus
- Graafinen teollisuus
- Rakennusaineteollisuus (sementti-, kalkki-, lasi- ja kiviteollisuus)
- Kemianteollisuus
- Metalliteollisuus

Tutkimukseen osallistuvat yritykset saavat palautteena omaa toimialaa koskevat ennakkotiedot sekä **alakohtaisen yhteenvedon**. Tutkimuksesta laaditaan myös erillinen julkaisu.

Jokainen vastaus on tärkeä, jotta tutkimuksesta saataisiin riittävän luotettavat toimialoittaiset tiedot. **Kaikki yksittäistä yritystä koskevat tiedot ovat luottamuksellisia** ja ne pidetään salaisina. Toivomme, että suhtaudutte tutkimukseen myönteisesti.

Tiedustelulomakkeen pyydämme lähettämään täytettynä **2.4.1993 mennessä** Elinkeinoelämän Tutkimuslaitokseen. Oheisena seuraa maksuton palautuskirjekuori.

Tutkimusta koskeviin tiedusteluihin vastaa Seppo Saukkonen (TT 90-68682297 tai ETLA 90-609900).

Helsingissä maaliskuun 5. päivänä 1993

ELINKEINOELÄMÄN
TUTKIMUSLAITOS

Pentti Vartia
Toimitusjohtaja

TEOLLISUUDEN JA TYÖNANTAJAIN
KESKUSLIITTO

Johannes Koroma
Toimitusjohtaja

TIEDUSTELU TEOLLISUUDEN TYÖVOIMAKUSTANNUKSISTA 1992

Tiedustelun kohteena on yritys juridisena yksikkönä. Tiedustelulomakkeella annetaan tiedot joko koko yrityksestä tai eri lomakkeella kustakin toimialasta tai toimipaikasta.

Koska tutkimuksen tavoitteena on kuvata työvoimakustannukset toimialoittain, tulee monitoimialaisista yrityksistä antaa tiedot toimialoittain tai toimipaikoittain. Mikäli yritys on konsernin osa, tulee ilmoittaa myös konsernin nimi.

YRITYS- JA YHTEYSTIEDOT

Yrityksen nimi _____

Konsernin nimi _____

Toimipaikan/liiketoimintayksikön nimi _____

Ilmoituksen tekijän nimi ja puhelin _____

Yrityspalautteen saajan nimi ja osoite _____

YLEISTIEDOT

Tilikausi mikäli se ei ole 1.1.-31.12.1992¹

Yrityksen liikevaihto²

Yrityksen jalostusarvo²

Työntekijät Toimihenkilöt Yhteensä

Henkilökunnan määrä 1.1.1992³

Henkilökunnan määrä 31.12.1992³

Työntekijät	Toimihenkilöt	Yhteensä

PALKKASUMMA JA FYÖTUNNIT

Ennakonpidätyksen alaiset palkat⁴

Tehdyttä työajalta maksetut rahapalkat⁵

Luontoisedut (ennakonpidätysarvoon)⁵

Tulospalkkiot⁶

Tehdyt työtunnit⁷

Huom! Ennakonpidätyksen alaiset palkat = Tehdyttä työajalta maksetut rahapalkat + Luontoisedut + Tulospalkkiot + Muun kuin tehdyn työajan palkat (Huom! Sairaus- ja tapaturma-ajan palkat ovat tässä kaavassa bruttomääräisiä).

MUUN KUIN TEHDYN TYÖAJAN PALKAT

- Vuosilomapalkat ja -korvaukset⁸
Lomaraha ja lomaltapaluuraha⁹
Vapaapäiväpalkat yhteensä¹⁰
- Työajan lyhentämisen kompensatio (1- ja 2-vuorotyö)
 - Työajan lyhentämisen kompensatio (3-vuorotyö)
 - Arkipyhäkorvaukset
 - Muut vapaapäiväpalkat
- Sairaus- ja äitiysajan palkat (tai kannatusmaksut sairauskassoille)¹¹
Muut palkat yhteensä¹²
- Koulutusajan palkat
 - Palvelusvuosikorvaukset ja -palkkiot
 - Muut palkkaerät

Työntekijät Toimihenkilöt Yhteensä

	Työntekijät	Toimihenkilöt	Yhteensä

SOSIAALIVAKUUTUSMAKSUT

- Eläkemaksut yhteensä¹³
- Lakisääteiset eläkkeet
 - Lisäeläkkeet
 - Suoraan maksetut eläkkeet
- Tapaturmavakuutusmaksu¹⁴
Sosiaaliturvamaksu¹⁵
Työttömyysvakuutusmaksu¹⁵
Ryhmähenkivakuutusmaksu¹⁵
Muut vakuutusmaksut¹⁶
- Ei tarvitse välttämättä ilmoittaa

	Työntekijät	Toimihenkilöt	Yhteensä

YRITYSKOHTAISET TYÖVOIMA-KUSTANNUKSET

- Työterveyshuolto¹⁷
Työpaikkaruokailu¹⁸
Työpaikkakuljetukset ja autoedut¹⁹
Työvaatteet²⁰
Asumisen tukeminen²¹
Koulutus²²
Muut henkilöstöetuudet²³

	Työntekijät	Toimihenkilöt	Yhteensä

TIEDUSTELU TEOLLISUUDEN TYÖVOIMA- KUSTANNUKSISTA: TIEDUSTELUOHJEET

Yleisohjeet

Tiedustelussa ovat mukana **teollista toimintaa**, talonrakennustoimintaa, kauppaa, majoitus- ja ravitsemistoimintaa sekä vakuutustoimintaa harjoittavat yritykset. Jos yritys harjoittaa myös muuta toimintaa, ei näitä toimialoja lueta mukaan. Näin ollen tiedustelun ulkopuolelle jää esim. maa- ja metsätalous (esim. metsäosastot), energiahuolto (esim. yrityksen omatarpeinen sähkön ja lämmön tuotanto), kuljetus, liikenne sekä kiinteistö-, vuokraus- ja muut palvelut liike-elämälle.

Tiedusteluun luetaan yrityksen **oman työvoiman** käyttöön liittyvät kustannukset. Näin ollen vuokratyövoiman käyttöön sekä ostettuihin työvoimapalveluihin liittyvät kustannukset jäävät tiedustelun ulkopuolelle lukuunottamatta kohtia 17, 18 ja 22.

Tiedustelu koskee yritysten harjoittamaa yritystoimintaa **Suomessa**. Ulkomaan projekteja tai ulkomaan toimintaa ei oteta mukaan.

Työvoimakustannustiedot ilmoitetaan **maksuperiaatteen** mukaan eli vuonna 1992 toteutuneiden, maksettujen kustannusten mukaan.

Kustannukset ilmoitetaan **nettomääräisinä** eli yrityksen saamat maksunpalautukset, hyvitykset yms. erät vähennetään bruttomenoista.

1 **Mikäli tilikausi** ei ole sama kuin kalenterivuosi, voidaan liikevaihto- ja jalostusarvo-tiedot ilmoittaa tilikauden mukaisina. Palkka- ja työvoimakustannustiedot tulisi kuitenkin ilmoittaa aina kalenterivuodelta.

2 **Liikevaihto** tarkoittaa myyntiä tai myyntituottoja, joista on vähennetty myynnin oikaisuerät, myönnetyt alennukset, myynnin aiheuttamat kurssitappiot sekä liikevaihto- ja valmisteverot.

Jalostusarvo lasketaan lisäämällä käyttökatteeseen (mukaanluettuna vaihto-omaisuuden arvostusvarauksen muutos) palkat, sosiaalikulut ja korkotuotot sekä vähentämällä korkomenot.

3 **Henkilökunnan määrä** ilmoitetaan vuoden alun ja vuoden lopun mukaisena.

Henkilökuntaan luetaan kaikki yritykseen mainittuina ajankohtina **työsuhteessa olleet henkilöt**. Mukaan luetaan sekä vakinaisessa että tilapäisessä työsuhteessa olleet, samoin sekä kokoaikaisessa että osa-aikaisessa työsuhteessa olleet. Lukumäärään luetaan myös mainittuina ajankohtina lomautettuina tai muusta syystä työstä poissaolleet. Mikäli näistä rajauksista poiketaan, on se otettava huomioon annetuissa tiedoissa ja ilmoitettava tiedustelulomakkeella.

Henkilökunnan määrää sekä palkka- ja työvoimakustannuksia koskevien tietojen on vastattava toisiaan eli niiden on koskettava samaa henkilökuntaa.

4 **Ennakonpidätyksen alaisiin palkkoihin** luetaan yrityksen varsinainen palkkasumma eli tehdyttä työajalta maksetut palkat (välittömät palkat) ja muun kuin tehdyn työajan palkat (välilliset palkat). Siihen luetaan myös luontoisedut ennakonpidätysarvoon. Myös ylimmän johdon palkat sisältyvät palkkasummaan.

5 **Tehdyttä työajalta maksettuihin rahapalkkoihin** luetaan säännölliseltä sekä lisä- ja ylityöajalta maksetut palkat mahdollisine vuorotyö- ja olosuhdelisineen sekä yli- ja sunnuntaityökorotuksineen. Kuitenkaan tulospalkkioita ja muita tulosperusteisia eräiä ei sisällytetä tehdyn työajan palkkoihin vaan ne ilmoitetaan erikseen kohdassa 6. Myöskään **työajan lyhentämisen** johdosta maksettuja korvauksia (mm. pekka vapaiden korvauksia, kolmivuorotyön lyhennyslisiä ja vuorovapaakorvauksia) ei tässä lueta tehdyn työajan palkkoihin, vaan ne ilmoitetaan kohdassa 10.

Kuukausipalkkaisten työntekijöiden ja toimihenkilöiden osalta tulee tehdyn työajan rahapalkkaan lukea vain todelliselta tehdyttä työajalta maksetut palkat, jolloin mm. vuosilomapalkat ja poissaoloajalta maksetut palkat eivät siihen sisälly.

Luontoisedut (mm. asunto-, auto- ja ravintoetu) ilmoitetaan erikseen ennakonpidätysarvon suuruisina.

6 **Tulospalkkioihin** luetaan sellaiset tulosperusteiset erät, joita ei lueta palkkio- tai suorituspalkkoiksi ja jotka ovat varsinaisia palkkaustapoja täydentäviä lisäpalkkoja. Perinteiset tuotantopalkkiot luetaan tehdyn työajan palkkoihin. Tulospalkkiot ja muut tulosperusteiset erät ovat palkansaajalle maksettuja suorituksia, jotka perustuvat taloudellisiin tunnuslukuihin, tuottavuuden kehitykseen ja muihin tulosmittareihin, jotka ovat sidoksissa yrityksessä asetettuihin kehitystavoitteisiin.

7 **Tehtyihin työtunteihin** luetaan kaikki vuoden 1992 aikana tehdyt todelliset työtunnit, mukaanluettuna yli- ja lisätyötunnit.

Jos toimihenkilöiden tai kuukausipalkkaisten työntekijöiden työtunteja tai poissaolotunteja ei ole yrityksessä tarkasti rekisteröity, voidaan ne arvioida esim. seuraavalla kaavalla:

$$\text{Vuoden 1992 säännölliset työtunnit} + \text{Yli- ja lisätyötunnit} - \text{Arvioidut poissaolotunnit} = \text{Tehdyt työtunnit.}$$

Henkilöillä, joiden säännöllinen viikkotyöaika oli 37,5 h, oli säännöllinen vuosityöaika 1717,5 h ja henkilöillä, joiden viikkotyöaika oli 40 h, oli säännöllinen vuosityöaika 1732 h, jos henkilön vuosiloman pituus oli 5 viikkoa.

8 **Vuosilomapalkkoihin ja -korvauksiin** luetaan vuosilomalain ja työehto- tai lomapalkkasopimuksen mukaiset vuosiloma-ajan palkat ja vuosilomakorvaukset, jotka on maksettu vuoden 1992 aikana.

9 **Lomarahat ja lomaltapaluurahat** ilmoitetaan mahdollisuuksien mukaan erikseen niin, etteivät ne sisälly vuosilomapalkkoihin. Jos lomaraha on vaihdettu vapaaseen, luetaan annettujen vapaapäivien palkka kohtaan 10.

- 10 **Vapaapäiväpalkkoihin** luetaan työajan lyhentämisen johdosta maksetut ansionmenetyksen korvaukset, arki- ja juhlapyhien korvaukset, palvelusajan perusteella annettujen vapaapäivien palkat sekä henkilökohtaisilla ja yhteiskunnallisilla perusteilla annettujen vapaapäivien palkat. Tiedot annetaan mahdollisuuksien mukaan jaoteltuna kolmeen alaryhmään.
- Työajan lyhentämisen kompensatioon** luetaan ns. pekkasvapaiden palkat päivä- ja kaksivuorotyössä sekä ns. työajan lyhennyslisät kolmivuorotyössä, vaikka ne esim. alan palkkatilastoinnissa luettaisiinkin tehdyn työajan palkkoihin. Myös vuorovaapa-palkat ja -korvaukset luetaan tähän kohtaan.
- 11 **Sairaus- ja äitiysajan palkkoihin** luetaan paitsi henkilön omalta sairaus- tai tapaturma-ajalta maksetut palkat myös lääkärintarkastusten ja sairaan lapsen hoidon ajalta maksetut palkat tai ansionmenetyksen korvaukset. Palkat ilmoitetaan nettomääräisinä, jolloin niistä on vähennetty työnantajan saamat maksun palautukset sairaus- tai tapaturmavakuutuslain nojalla.
- Tähän kohtaan luetaan myös työnantajan suorittamat kannatusmaksut mahdolliselle sairauskassalle sairaus- ja äitiysajan palkkoja vastaavalta osalta. Muu osa kannatusmaksuista luetaan kohtaan 17.
- 12 **Muut palkkaerät** ilmoitetaan joko yhtenä summana tai eriteltyinä koulutusajan palkkoihin ja palvelusvuosikorvauksiin. Koulutusajan palkkoihin luetaan koulutusosaoloajalta maksetut palkat ja ansionmenetyksen korvaukset. Palvelusvuosikorvauksiin luetaan palvelusajan perusteella maksetut korvaukset tai lisät silloin, kun ne maksetaan erillisenä korvauksena, jolloin korvausta ei sisällytetä tehdyn työajan palkkaan ja johon ei liity annettavaa vapaata tai vapaapäiviä. Muihin palkkaeriin luetaan mm. matkustusajalta maksetut ansionmenetyksen korvaukset sekä irtisanomisajan palkat siltä osin kuin maksettua palkkaa tai korvausta ei vastaa työssäolo sekä muut kuin edellä luetellut palkkaerät, jotka ovat ennakonpidätyksen alaista palkkaa.
- 13 **Eläkemaksuista** ilmoitetaan vuoden 1992 aikana maksetut todelliset TEL-, LEL- ja TaEL-maksut eli ennakko- ja lisämaksujen summa vähennettynä mahdollisilla maksuhyvityksillä, vaikka yrityksellä olisikin tiedossa, että ko. vuoden lopullinen maksu poikkeaa em. maksuista. Mahdollisia viivästyskorkoja ei lasketa mukaan. Eläkemaksut ilmoitetaan mikäli mahdollista eriteltyinä lakisääteisiin ja lisäeläkkeisiin sekä yrityksen suoraan maksamiin eläkkeisiin (esim. yrityksen oman eläkesäännön tai huoltoapulain 5 §:n mukaisiin eläkkeisiin).
- Eläkemaksuihin luetaan myös eläkesäätiölle tai eläkekassalle vuonna 1992 maksetut todelliset kannatusmaksut (myös esim. vastuuvajauksen kattamiseksi perityt lisämaksut).
- 14 **Tapaturmavakuutusmaksuihin** luetaan lakisääteisten maksujen lisäksi myös mahdollisen omavastuun perusteella maksetut tapaturmakorvaukset.
- 15 Yrityksen maksamaa **sosiaaliturvamaksua** (johon sisältyvät kansaneläkemaksu ja sairausvakuutusmaksu), **työttömyysvakuutusmaksua** ja **ryhmähenkivakuutusmaksua** ei tarvitse välttämättä ilmoittaa, koska ko. maksujen laskentaperusteet olivat vuonna 1992 kaikille yrityksille samat.

- 16 **Muihin vakuutusmaksuihin** luetaan kaikki muut työnantajan henkilökunnalleen ottamat vakuutukset, kuten vapaa-ajan tapaturmavakuutukset, vapaaehtoiset henkivakuutukset ja vastuuvakuutukset.
- 17 **Työterveyshuollon** kustannuksiin luetaan sekä lakisääteiset että vapaaehtoiset työterveyshuollon kustannukset nettomääräisinä eli vähennettynä Kansaneläkelaitokselta saaduilla maksun palautuksilla. Näihin luetaan myös yrityksen oman työterveyshuoltohenkilöstön palkka- ja työvoimakustannukset samoin kuin yrityksen ostamien työterveyspalveluiden nettokustannukset.
- 18 **Työpaikkaruokailun** kustannuksiin luetaan työnantajan ylläpitämän ruokalan tai kahvion kustannukset mukaanluettuna ruokalahenkilökunnan palkka- ja työvoimakustannukset sekä ruoka- ja virvoketarjoilun kustannukset ja lounaseteleiden tai vastaavien hankintakustannukset. Kustannukset ilmoitetaan nettomääräisinä.
- 19 **Työpaikkakuljetusten** kustannuksiin luetaan yrityksen toimesta järjestettyjen päivittäisten, kiinteään työpaikkaan suuntautuvien kuljetusten nettokustannukset. Näihin luetaan myös palkansaajien **autoeduista** yritykselle aiheutuvat kustannukset. Kustannusten arviointiperusteena voidaan tässä käyttää sopimuksen mukaisia kolmen vuoden leasing-hintoja.
- 20 **Työvaatteiden** kustannuksiin luetaan työnantajan hankkimien suojapukujen, sadepukujen, työjalkineiden ja muiden työvaatteiden kustannukset.
- 21 **Asumisen tukemisen** kustannuksiin luetaan yrityksen omistamista asunnoista, asuntoalueista ja yleisistä tiloista (esim. kirjastoista) aiheutuneet käyttö- ja ylläpito-kustannukset (mm. huoltoyhtiön kustannukset).
- Näihin kustannuksiin luetaan myös henkilöstön vuokra-asumisen tukemisesta aiheutuneet nettokustannukset, jolloin yrityksen päävuokralaisena maksamista yhtiövastikkeista ja muista kuluista vähennetään työntekijöiden maksamat vuokrat. Yrityksen omistaman, vuokralle annetun asunnon pääomakustannuksia ei oteta mukaan.
- 22 **Koulutuksen** kustannuksiin luetaan kurssi- ja koulutusmaksut sekä oman koulutushenkilöstön palkka- ja työvoimakustannukset. Näihin luetaan myös yrityksen oman ammattikoulun tai -opiston aiheuttamat nettokustannukset.
- 23 **Muihin henkilöstöetuksiin** luetaan mm. lastenhoitojärjestelyistä, henkilökuntalehdistä, henkilöstön kerho-, loma- ja virkistystoiminnasta, lomakylistä, kulttuuritoiminnasta yms. aiheutuneet nettokustannukset.

LIITE 3. Muistutuskirje

ELINKEINOELÄMÄN TUTKIMUSLAITOS (ETLA) NÄRINGSLIVETS FORSKNING SINSTITUT

LONNROTINKATU 4 B 00120 HELSINKI
LONNROTSGATAN 4 B 00120 HELSINGFORS

PUH. 609 900 TEL TELEFAX 601 753

Arvoisa vastaanottaja!

Elinkeinoelämän Tutkimuslaitos tekee parhaillaan tutkimusta yritysten työvoimakustannuksista vuodelta 1992. Lähetimme Teille tiedustelulomakkeen maaliskuun alkupuolella. Koska emme ole vielä saaneet vastaustanne, toivomme Teidän lähettävän oman vastauksenne 5.5.1993 mennessä.

Mikäli tiedusteluun vastaaminen määräajassa ei ole ollut mahdollista, olemme pyydettyäessä myöntäneet lisää aikaa. Jos olette jo ehtineet lähettää oman vastauksenne, on tämä vastauspyyntö aiheeton.

Jokaisen tutkimuksessa mukana olevan yrityksen vastaus on tärkeä, jotta tutkimuksen tulokset muodostuisivat luotettaviksi. Suomessa tämä tutkimus on ainoa käytettävissä oleva tietolähde yritysten todellisista työvoimakustannuksista ja niiden rakenteesta.

Käsillä oleva tutkimus on erityisen ajankohtainen juuri nyt, kun taloudellisen laman myötä paineet ovat kasvaneet nimenomaan välillisten työvoimakustannusten alentamiseen. Näistä kustannuksista tarvitsevat tosiasiatietoja myös tutkimushankkeen toimeksiantajat, Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliitto TT ja Liiketyönantajain Keskusliitto LTK.

Toivomme saavamme myös Teidän yritystänne koskevat tiedot. Lähetämme uuden lomakkeen ja odotamme vastaustanne **5.5.1993 mennessä**. Oheisena seuraa maksuton palautuskirjekuori.

Tutkimukseen osallistuvat yritykset saavat palautteena **omaa toimialaa koskevat tiedot**. Tutkimuksesta laaditaan myös erillinen julkaisu.

Tutkimusta koskeviin tiedusteluihin vastaa Seppo Saukkonen (TT 90-68682297 tai ETLA 90-609900).

Helsingissä huhtikuun 22. päivänä 1993

ELINKEINOELÄMÄN TUTKIMUSLAITOS

Pentti Vartia
Toimitusjohtaja

LÄHDELUETTELO

- ETLA, Elinkeinoelämän Tutkimuslaitos, Suhdanne 1993/4, Vammala 1993.
- Jonninen, Pentti, Teollisuuden välilliset työvoimakustannukset vuonna 1988, Elinkeinoelämän Tutkimuslaitos, sarja B:61, Helsinki 1989.
- Kokko, Hannu, Kaupan välilliset työvoimakustannukset vuonna 1974. Helsingin yliopiston osuustoimintaopin laitoksen monistesarja 2/77, Helsinki 1977.
- Kokko, Hannu, Majoitus- ja ravitsemisalalan välilliset työvoimakustannukset vuonna 1976, Matkailun edistämiskeskus A:13, Helsinki 1978.
- Laurinkari, Juhani, Kaupan toimialan yritysten välilliset työvoimakustannukset vuonna 1981, Helsingin yliopiston osuustoimintaopin laitos, Helsinki 1983.
- LTK, Liiketyönantajain Keskusliitto LTK, Teema-julkaisu: Pankkialan välilliset työvoimakustannukset vuonna 1991, joulukuu 1992.
- LTK, Liiketyönantajain Keskusliitto LTK, Teema-julkaisu: Ajankäyttö, toukokuu 1993.
- Paukkunen, Leo, Teollisuuden sosiaalitoiminta toisen maailmansodan jälkeen, Taloudellisen Tutkimuskeskus, sarja AI, Vaasa 1955.
- Paukkunen, Leo, Sosiaalitoiminta ja sen kustannukset Suomen teollisuudessa, Taloudellinen Tutkimuskeskus, sarja AVI, Helsinki 1964.
- Paukkunen, Leo, Teollisuuden välilliset työvoimakustannukset vuosina 1946, 1952, 1961 ja 1965, Taloudellinen Tutkimuskeskus, sarja B15, Helsinki 1967.
- Rantala, Vesa, Valtionhallinnon työvoimakustannukset vuosina 1968–1980, Valtion työmarkkinalaitoksen julkaisuja 5, Helsinki 1982.
- Saukkonen, Seppo, Työn hinta, Yritysten työvoimakustannukset 1992–1994, Elinkeinoelämän Tutkimuslaitos, sarja B:88, Helsinki 1994.
- Sihtola, Kari, Teollisuuden välilliset työvoimakustannukset v. 1970, Elinkeinoelämän Tutkimuslaitos, sarja A:1, Helsinki 1972.
- Sihtola, Kari, Teollisuuden välilliset työvoimakustannukset vuonna 1973 sekä arvioita niiden kehityksestä vuosina 1974–1976, Elinkeinoelämän Tutkimuslaitos, sarja B:11, Helsinki 1975.
- Sihtola, Kari, Yksikkötyökustannusten kansainvälinen vertailu, Elinkeinoelämän Tutkimuslaitos, sarja B:19, Helsinki 1978.

Sihtola, Kari, Teollisuuden työvoimakustannusten taso ja rakenne vuonna 1977 sekä arviota niiden kehityksestä vuosina 1978–1980, Elinkeinoelämän Tutkimuslaitos, sarja B:20, Helsinki 1979.

Sihtola, Kari, Katsaus välillisten työvoimakustannusten käsitteisiin ja teorian muodostukseen, Elinkeinoelämän Tutkimuslaitos, sarja C:29, Helsinki 1984.

SAF, Svenska Arbetsgivareföreningen, Wages and total labour costs for workers, International survey 1981–1991 – preliminary results for 1992, Stockholm 1993.

TT, Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliitto, Työaikakatsaus 1993.

Tilastokeskus, Kuntasektorin työvoimakustannukset 1990, Tilastokeskuksen tutkimuksia 194, Helsinki 1992.

Tuurna, Sami, Teollisuuden välilliset työvoimakustannukset 1982, Elinkeinoelämän Tutkimuslaitos, sarja B:40, Helsinki 1985.

U.S. Department of Labor, International Comparisons of Hourly Compensation Costs for Production Workers in Manufacturing 1975–1990, 1991 (moniste).

Valtion työmarkkinalaitos, Valtionhallinnon työvoimakustannustutkimus vuodelta 1990, Helsinki 1992.